

KATALUNA ESPERANTISTO

(L'ESPERANTISTA CATALÀ)

MONATA GAZETO, ORGANO DE LA

DUA EPOKO - JARO III^a : APRILO-MAJO 1923

L'ESPERANTO A COP D'ULL

ALFABET. — A, b, c (ts), ĉ (tx), d, e (é), f, g (gue, gui), ĝ (tj), h (aspirada), ĥ (fortament aspirada), i, ĵ (ĵ), ĵ (ĵ), k, l, m, n, o (ó), p, r, s (ss), ŝ (ix), t, u, ŭ, v, z (s).

L'accent tònic recau sempre sobre la penúltima síl·laba

LA

article determinatiu

el, els

la, les

J

(sona ĵ)

forma el plural

faktoj, manoj

okuloj, animoj

IN

sufixe per a formar el femeni

sinjorino, reĝino

katino, leonino

O

terminació substantiu

lakto

urbo

komerco

(comerç)

A

terminació adjectiu

blanka

antikva

komerca

(comercial)

I

terminació verb (infinitiu)

kompreni

labori

komerci

(comerciar)

E

terminació adverbial

klare

konstante

komerce

(comercialment)

CONJUGACIÓ DEL VERB

AS

temps present

IS

temps passat

OS

temps futur

US

mode condicional

U

mode imperatiu o subjunctiu

Mi skribas

skribis

skribos

skribus

skribu

Jo escrie

escrigii

escriurè

escriuria

escrigui

Els verbs compostos es conjuguen amb el verb auxiliar *esti* i les formes de participi *ant, int, ont* (actiu: present, passat i futur) i *at, it, ot* (passiu: present, passat i futur). *Mi estas skribanta, jo estic esribint. La letero estis skribata*, la lletra fou escrita.

DECLINACIÓ DEL SUBSTANTIU

En Esperanto, tota paraula que reb l'acció d'un verb (complement directe) va seguida de la lletra **N**.

Li vidas min. Ell em veu.

Mi vidas lin. Jo el veig.

Mi skribas la leteron. Jo escriu la carta.

En els altres casos, la relació que hi ha entre dos substantius s'expressa per mitjà de les preposicions *al, de, kun, per, sur, super, sub, en, ekster, tra, trans, antaŭ, post, inter* i altres.

Al la patro, per la plumo, sur la tablo

Nia devizo: *Maro estas gutaro*

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE

Kataluna Esperantista Federacio

Redakcio kaj Administraĵo :
Carme, 30 : BARCELONA

Redaktoro : **Jaume Grau Casas**

X^a Kongreso de la Kataluna Esperantista Federacio

Manresa : 1-2-3 Aprilo 1923

ALFACILA tasko estas redakti raporton pri io tiel hela, kiel la longa kaj emociplena festaro de la Kongresoj de Katalunaj Esperantistoj, kun ilia ĉefa allogo: la ravanta festo de la Internaciaj Floraj Ludoj. Nunjare nia kongreso estis, ĉeestata de samideanoj katalunaj, hispanaj, francaj, anglaj kaj germanaj, fakte internacia. La bona akcepto de la urbo, la soleno kaj pompo de ĉiuj okazintaĵoj, la ĉiuflanke bona organizo, ĉio egaligis kaj eble superis la du antaŭe plej sukcesintajn Kongresojn: tiujn de Reus kaj Girona.

ASPEKTO DE LA URBO

Manresa feste ornamis sin por akcepti la Kongresanojn. Sur la strato Born, starigita de la Urbestro, estis triumfa arkaĵo kun kataluna surskribo: «Manresa al Xe Congrès de la Federació Catalana d'Esperantistes». Antaŭ la «Hotel S. Domingo» pendis

grandega flago esperantista kaj aliaj malpli grandaj pendis ankaŭ super kelkaj stratoj. Super la mezo de la strato, antaŭ la «Orfeo Manresa», vidigis du grandaj esperantaj surskriboj: «Akceptejo» kaj «Esperanta Ekspozicio». Je la fino de «Promenejo Pere III», sur la fasado de «Centre Autonomista de Dependents», brilis dum nokto luma kvinpinta verda stelo. La Bazono Jorba ornamis per tapiŝoj balkonojn kaj fenestrojn. Tuj post ilia alveno, estis elmetataj ĉe la centraj balkonoj de la Urbdomo la verdaj standardoj de niaj Grupoj. Multloke vidigis belaj murafiŝoj pri la Kongresaj festoj. Kaj ĉie konstante svarmis tra la urbo la kongresinsignoj de la multnombraj gesamideanoj.

LA MANRESA GAZETARO

Niaj kutimaj legantoj jam scias ke la Manresa gazetaro estas tre favora al Esperanto. Nova pruvo pri tio estas la fakto, ke la du ĵurnaloj «Patria» kaj «El Pla de Bages» dediĉis eksterordinaran numeron al la Kongreso.

Tiuj eksterordinaraj numeroj aperis unu tagon antaŭ la alveno de la esperantistoj, preparante tiel la enurbanojn al la bona akcepto kiun ili faris al ni. La numero de «Patria», redaktata katalune, hispane kaj esperante, enhavis varman «Saluton» de la Redakcio, biografion pri D-ro Zamenhof kun lia portreto, kelkajn portretojn i. a. de la Reĝino de la Floraj Ludoj kaj laŭreata poeto, propagandajn artikolojn, de Sinjoroj Josep Albagés, Delfi Dalmau, Estanislau Guilà, Marian Solà, F. Albanell, Pastro Josep Casanovas, Felip N. Pujadas kaj Jaume Grau Casas, kaj kongresajn sciigojn. La numero de «El Pla de Bages», redaktata nur katalune, ankaŭ publikigis Redakcian artikolon, kongresan programon kaj artikolojn de la Prezidanto de la Organiza Komitato S-ro Josep Albagés, pri la Kongreso, kaj de D-ro Bremón, pri Esperanto kaj la kataluna literaturo.

DIMANĈO, 1

ALVENO DE LA KONGRESANOJ

Je la 10ª matene, atendis la kongresanojn, ĉe la stacidomo, Lia Urbestra Moŝto S-ro Suaña, la Prezidanto de la Komerca

Ĉambro S-ro Fermí Roca, S-ro Fructuós Verneda, el la Lernejo de Artoj kaj Metioj, aliaj reprezentantoj de lokaj societoj kaj multnombraj gesamideanoj. Inter la atendantoj vidiĝis la standardoj de la societoj «Orfeo Manresa», «Pomells de Joventut», «Centre Excursionista Avant» kaj tiu de la loka grupo «Bela Espero». Kiam la oficiala vagonaro eniris la stacion, resonis brua aplaŭdado kaj muzikistaro ekludis la esperantan himnon. Estis emociaj momentoj tiuj de la elveturo de la Kongresanoj, dum la standardoj de niaj Grupoj respondis la salutojn de tiuj de la lokaj societoj. Post prezentadoj kaj salutadoj, oni demonstracie iris al la Urbdomo, traŭrante solene la stratojn Picas, P. Olm, Born, Muralla, Pilota, Sobrerroca kaj Plaça Major. Ĉe strato Born, jam en la mezo de la urbo, dum oni traŭris sub la arko de triumfo, ornamita per la flagoj kataluna kaj esperanta, denove aŭdiĝis nia himno «La Espero».

AKCEPTO ĈE LA URBDOMO

En la historie fama salono de la Manresa Urbdomo, okazis kun plej granda soleneco la Akcepto de la Kongresanoj kaj Malferma Kunsido. Eksidis ĉe la prezida loko Sinjoro Urbestro, akompanata de multaj urbkonsilantoj kaj aliaj aŭtoritatuloj, reprezentantoj de societoj, la membroj de la Komitatoj de la Kongreso, de la Federacio, de la loka grupo «Bela Espero», kaj delegitoj de ĉiuj katalunaj Grupoj.

La Urbestro S-ro Suaña salutis la Kongresanojn per elokventaj vortoj, dankis la elekton de Manresa kiel kongresurbo, esprimis bondezirojn por la sukceso de la kongreso kaj proponis sian fervoran helpon al ĉiu esperanta entrepreno.

Respondis al Sinjoro Urbestro, nome de la esperantistoj, S-ro Jaume Grau, Redaktoro de *Kataluna Esperantisto*. Li dankis la bonegan akcepton de la urbo, feste ornaminta sin por la Kongreso, kaj laŭdis la intelektan vigelecon de la Manresanoj, kies urbo estas fama ne nur pro sia industriemo, sed ĉefe pro sia amo al la kulturaj aferoj. La nomo de Manresa de nun hele brilos en la kataluna esperantista movado, kaj la esperantistoj longe rememoros la aparte bonan akcepton de la urbo al la esperanta ideo.

Forta aplaŭdado sekvis la paroladojn de Sinjoro Urbestro kaj S-ro Grau.

MALFERMA KUNSIDO

S-ro Josep Albagés, Prezidanto de la O. K. de la Kongreso, legas leteron de Lia Moŝto Markizo de Carulla, Rektoro de la Barcelona Universitato kaj Prezidanto de la Honora Kongresa Komitato, sciigantan ke li ne povas ĉeesti kaj delegantan S-ran Albagés por la prezido de la Kongreso. Tiu ĉi lasta, meze de entuziasma ovacio, siavice proponas la kongresan Prezidon al Sinjoro Urbestro, kiu deklaras la Kongreson malfermita.

Forlasinte la katalunan lingvon por uzi Esperanton S-ro Albagés sin turnas al la kongresanaro ĝojante pri la sukceso atingata kaj rakontante pri la movado en sia urbo. Longaj aplaŭdoj sonas post la elokventaj vortoj de S-ro Albagés, ĉela organizinto de la kongreso.

Poste prenas la parolon la Prezidanto de la «Kataluna Esperantista Federacio», S-ro Joan Amades. Meze de profunda silento li komencas en Esperanto sian paroladon, kiu estas elokventa skizo pri la historio de la «Kataluna Esperantista Federacio». S-ro Amades rimarkigas ke nia Federacio povis travivi ĉiujn malfacilajn momentojn kaj malgraŭ ĉiuj malhelpoj sukcesis organizi jam la dekan el siaj kongresoj. Tio kuraĝigu nin al plua laborado por la bono de Esperanto en Katalunujo.

Aprobaj aplaŭdoj aŭdiĝas je la fino de la prezidanta parolado.

SALUTADO DE LA DELEGITOJ

Salutis la Kongreson per mallongaj paroladetoj, preskaŭ ĉiuj en Esperanto, la jenaj delegitoj:

S-ro Josep Canales, el «Nova Sento» (Barcelona); S-ro Jacinto Comella, nome de «Esperantista Amikeco» (Manlleu) kaj «Vika Esperantistaro (Vich); S-ro Felip N. Pujadas, el «Bela Espero» (Manresa); S-ro Josep Guixà, Prezidanto de «Barcelona Stelo» (Barcelona); F-ino Palmira Castellví, el «La Metiisto» (Barcelona); S-ro Eusebi Artigas, Prezidanto de Esperantista So-

cieto «Aplec» (Sabadell); S-ro Ramón Marsà, el la Grupo Esp. de «Fraternitat Republicana» (Terrassa); S-ro Joan Castells, el «Esperantaj Kantistoj» (Barcelona); S-ro Joan Riera, el «Studenta Juneco» (Girona); S-ro A. Oliart, el «Esperanta Junularo» (Terrassa); S-ro Sebastià Chaler, el «Lumon» (Terrassa); S-ro Ramón Soler, el «Ĉiam Antaŭen» (Barcelona); S-ro J. Alberich, el «Paco kaj Amo» (Barcelona); S-ro Romà Guardiet, el «Semo» (Enciklopedia Popola Ateneo, Barcelona); S-ro Pastro Josep Casanovas, nome de «Girona Espero» (Girona) kaj «Empordana Ebenaĵo» (Armentera); S-ro Pastro Josep Planas, el «Esperanta Nesto» (Ripollet); S-ro Francesc Sagraera, el Palafrugell; S-ro Pere Domènech, el Vilassar de Mar.

Aparte ni devas citi la paroladojn, ankaŭ salutantajn la Kongreson, faritajn de S-ro Doktoro Jacinto Bremón, Lingva-Komitatano, kiu rekomendis la plenan fidelecon al la Fundamento, rekomendo feliĉe nenecesa por la kataluna esperantistaro; de S-ro Arthur Dix, nome de tri germanaj junuloj loĝantaj en Terrassa; de S-ro Henri Isnard, el Marseille, kiu salutis nome de la Sudorienta Federacio de Francujo kaj dediĉis kelkajn afablajn vortojn al la katalunaj samideanoj.

Oftaj aplaŭdoj interrompis la parolantojn. Kiam iu, por danki la francan ĝentilecon de S-ro Isnard, ekkriis: «Vivu la Francaj samideanoj», alia responde diris: «Vivu la Germanaj esperantistoj», kaj tria finis per: «Vivu la Samideanoj tutmondaj», kronata de ĝenerala ovacio.

La Urbestro stariĝis, finante la kunsidon, kaj oni kantis la Esperon meze de granda entuziasmo kaj krioj «Vivu Manresa!».

Kiam la kongresanoj eliris el la Urbdomo, oni fotografis kaj filmis ilin.

VIZITO AL LA AKCEPTEJO

Elirante el la Malferma Kunsido, multaj el la Kongresanoj sin turnis al la Akceptejo, bone instalata ĉe «Orfeó Manresa», kie oni enskribis sin por la Oficiala Festeno kaj Ekskursoj kaj estis disdonata senpage la Kongresa Libro.

LA KONGRESA LIBRO

Tiu ĉi libro, tre luksa, 88 - paĝa, presita per du inkoj sur bona papero, estis donaco de la Organiza Komitato al la federaciaj ĉeestantaj la kongreson. Ĝia enhavo estas: «La Espero», Portreto de D-ro Zamenhof, Honora Komitato, Organiza Komitato, Programo, Kongresaj Sciigoj, Protektantoj de la Kongreso, Manresa Grupo «Bela Espero», Priskribo de la kongresurbo kun gravuraĵoj, Ekskursoj al Cardona, Sant Benet de Bages kaj Montserrat, Direkta Komitato de K. E. F., Grupoj aliĝintaj, Konsulta Komitato, Redakcio de «Kataluna Esperantisto», Nomaro kaj adresaro de la membroj de K. E. F., Paĝoj por aŭtografoj, kaj anoncoj. La tuta teksto estas en Esperanto kaj la anoncoj en lingvoj kataluna, hispana kaj esperanta.

ESPERANTAJ EKZAMENOJ

Je la 4ª posttagmeze okazis la esperantaj ekzamenoj ĉe la Komerca Ĉambro. Konsistigis la tribunalon s-roj Joan Amades, Jacinto Bremón, kaj Delfi Dalmau. Post unuhora ekzamenado, oni aljuĝis la diplomon pri Kapableco al S-roj A. Llobet kaj J. Riera-devall.

LABORA KUNSIDO

Ĝi okazis, je la 5^a, ĉe la «Komerca Ĉambro», en vasta kaj luksa salono. Prezidis S-ro Joan Amades, akompanata de la ceteraj Komitatanoj S-roj Romà Guardiet, Jaume Claramunt, Joan Castells, Pere Navas, Ramón Soler, Jaume Pruna kaj Jaume Grau. Ĉeestis preskaŭ ĉiuj Kongresanoj.

Tuj post la malfermo, la Sekretario S-ro Romà Guardiet, legis la jenan raporton:

«Gefederaciaĵoj:

Laŭ siaj fortoj klopodis nia Komitato, elektita dum la lasta Kongreso en Girona, ĝenerale vigligi la esperantistan movadon kaj speciale atenti pri la plifortigo de la Kataluna Federacio kaj plivastigo de ĝia agado. Kvankam ne ĉio dezirata estas atingita, tamen estas sufiĉe grava la efektivigita tasko, tiel el la vidpunkto de la propagando kiel el tiu de la organizo. Ni esperas, ke la epoko de postmilita restarigo de la esperanta enlanda organizo estas finita, kaj baldaŭ ni firme reprenos la antaŭeniradon.

Permesu al mi diri, tamen, ke nia lastjara laborado estus estinta multe pli fruktodona, se la malatento aŭ prokrasto de multaj samideanoj pagisian kotizon, ne estus pliakraiginta la jam malfacilan financon situacion de nia organizajo. Al tiu problemo, ĝis nun ne solvita, ni estis devigataj turnian nian tutan atenton, kaj tia malfacilaĵo devigis nin forlasi kelkajn allogajn projektojn. Ni esperu ke tio dum la venonta jaro estos evitata.

Plenumante la decidojn de nia Naŭa Kongreso, ni gratulis la dek tri delegitojn favorajn al Esperanto ĉe la Ligo de Nacioj, esprimis dankon al la Vic-sekretario de la Ligo pro lia esperantemo, kaj proponis al la Ĝenerala Sekretario informi lin pri la stato de Esperantismo en nia lando.

Baldaŭ ni ricevis oficialan demandaron de la nomita Ligo koncerne Esperanton, kaj ni respondis al ĝi per longa kaj zorge redaktita dokumento.

Ricevinte inviton partopreni la gravan kaj tre sukcesintan Konferencon pri Instruado de Esperanto en Lernejo, okazintan en Ĝenevo de la dek-naŭa ĝis la dudek unua de Aprilo mil naŭcent dudek du, kaj en la neebleco sendi delegitaron, ni esprimis nian aliĝon al ĝi.

Ankaŭ nur skriban aliĝon ni povis doni al la Dek-Kvara Universala Kongreso en Helsinki, ĉar la sola kataluna samideano ĝin ĉeestinta forgesis antaŭsciigi nin pri sia intenco veturi Finnlandon, per tio malebligante ke ni nomu lin nia delegito.

De la organizantoj de la malsukcesinta Franca Kongreso en Béziers ni ricevis inviton ĉeesti, kaj tiucele ni entreprenis la organizon de kataluna karavano. Bedaŭrinde, kiam kvindekda veturontoj estis enskribita, trafis nin la sciigo pri ne okazo de la Kongreso en Béziers.

Invititaj de Sinjoro Generalo Sebert, provizora Prezidanto de la Konstanta Reprezentantaro de la Naciaj Societoj, nomi delegiton de «Kataluna Esperantista Federacio» por tiu Reprezentantaro, ni respondis elektante tiucele nian Vic-prezidanton Sinjoron Joan Amades. Al la propono ke nia Federacio pagu jarkotizon, proporcie kun la nombro da federacianoj, por la subteno de la oficialaj Lingvaj kaj Organizaj institucioj, ni respondis akceptante ĝin principe, sed kun la rezervo ke ni submetos nian provizoran akcepton al la sankcio de la venonta Kongreso de K. E. F. Al tio ĉi rilatas propono baldaŭ prezentota al vi.

La Organiza Komitato de «Unua Kongreso de Iberia Esperantista Konfederacio», okazonta dum la proksima Pentekosto en Valencia, invitis nin partopreni en ĝi, kaj ni respondis proponante nian plenan helpon al tiu Kongreso kaj al la Iberia Konfederacio, el la vidpunkto de la propagando.

Al la Konferenco pri Esperanto en Komerco kaj Turismo, en la nunaj momentoj okazanta en Venezia, ni esperis povi sendi delegiton, sed pro fina neebleco ni sendis nur aliĝon. La nombro da vojaĝemaj aŭ vojaĝopovaj samideanoj inter ni estas ja malgranda!

Nia Federacio akceptis membrecon ĉe la Komitato de Tutmonda Monokolekto por Monumento al Doktoro Zamenhof, kaj laŭeble helpis tian laŭdindan entreprenon, mendante certan nombron da kuponkartoj. Ni dis-

sendis ilin al la Grupoj aliĝintaj kaj espereble baldaŭ ni devos peti novajn.

Rilate la propagandon pri nia lingvo, kun aparta ĝojo mi konstatas la neatenditan sukceson de Esperanta informejo instalita en la tria Barcelona Foiro de Specimenoj, okazinta de la dek-kvina ĝis la dudek-kvina de Marto mil naŭcent dudek du, kaj ankaŭ en la kvara Foiro, de la deksepa ĝis la dudek-oka de Marto mil naŭcent dudek tri. La Foiro ne nur uzis Esperanton en siaj korespondataĵoj, presajoj kaj afiŝoj, sed ankaŭ disponigis duoblan standon por la Esperanta Propagandejo instalita kaj zorgita de K. E. F., kun la helpo de la Barcelonaj Grupoj. Krom tio, la Foiro dufoje permesis solenan viziton de la esperantistoj, kiuj estis kore akceptataj de la Direktoro Sinjoro Barceló kaj de la Sekretario Sinjoro Pujulà, nia eminenta kaj neforgesebla pioniro. Estas nia devo danki Sinjoron Pujulà, pro lia certa influo en la esperantema agado de la Foira Direkcio.

Ankoraŭ dankon al li, pro lia donaco al la Federacio de multaj ekzempleroj de siaj verkoj, por vendado.

Krom multaj miloj da flugfolioj, K. E. F. eldonis triafoje grandan nombron da Katalunaj ŝlosiloj. Neeble estis entrepreni eldonadon de pli kompletaj lernolibroj, kiel ni deziris.

Reprezentanto de la Federacio estis sendata al multaj esperantaj kunvenoj, ekspozicioj, paroladoj, k. t. p., kies aranĝon ni ĉiam laŭeble helpis. Tiaj okazintaĵoj havis lokon en Barcelona, Sabadell, Terrassa, Manresa, Ripollet kaj Anglès.

Du novaj Grupoj esprimis sian aliĝon al K. E. F.: «La Metiisto» kaj «Ĉiam Antaŭen» el Barcelona. Multajn novajn Federacianojn ni varbis, sed pli multajn ni perdis pro ordinara eksigo aŭ pro eksiga decido de la Direkta Komitato, antaŭ nepago de jarkotizoj.

Kaj jen, antaŭ ol fini, permesu ke mi rimarkigu la valoron de la tri ĉefaj aferoj sukcese efektivigataj de nia Federacio, kiuj solaj devus kontentigi la plej postulemajn samideanojn, ĉefe se oni konsideras la neŭfiĉecon de la kvinpeseta jarkotizo kaj la ne ankoraŭ sufiĉe grandan nombron da Federacianoj. Mi aludas la aranĝon de niaj Katalunaj Kongresoj, la malfacilan kaj penplenan organizon de la Internaciaj Floraj Ludoj, la publikigon de nia gazeto «Kataluna Esperantisto». Ĉefe dank' al la laboremo de la Lokaj Komitatoj, la katalunaj samideanoj solaj en la mondo povas ĝui Kongresojn tiel brilajn kiel la nuna kaj tiu lasta en Girona, sen devo pagi ian kongreskotizon kaj ankoraŭ ricevante senpagan kongreslibron; oni povas partopreni sen ia elspezo la Internaciajn Florajn Ludajn, kiuj oferas ĉiujare pli valorajn premiojn; oni regule ricevas nian organon «Kataluna Esperantisto», kiu estas farata kun tuta amo kaj zorgo, en bonaj papero kaj presado; ĉio ĉi, dank' al plej malalta jarkotizo... kaj al netakseblaj klopodoj de kelkaj fervoregaj kaj meritplenaj samideanoj.

Tiuj ĉi sinceraj kaj varmaj vortoj nur celas instigi ĉiujn al pli aktiva helpo, al pli bonvola konsiderado, al pli ĝusta kaj justa kritikado. Mi ne

volis laŭdi nin mem; mi ne intencis diri ke nia Federacio faris ion eksterordinaran; mi volas diri ke la laboro de tiu ĉi Direkta Komitato dum dek-ok monatoj estis tre peza, kaj ni bezonas vian amikan manpremon».

ROMÁ GUARDIET

La Sekretaria Raporto estas aprobata per aplaŭdoj.

Sekve de tiu aprobo, la Kongreso ankaŭ aprobas la jenan proponon de la Komitato :

«La Kongreso sankcias la provizoran decidon de la D. K. pagi jaran kotizon al la Konstanta Reprezentantaro de la Naciaj Societoj, proporcie kun la nombro de niaj anoj».

La Komitato klarige respondas al kelkaj demandoj pri la propono.

Poste estas legataj kelkaj telegramoj kaj leteroj, kiuj aliĝas kaj salutas la Kongreson, de :

S-ro Frederic Pujulà i Vallès, el Venezia, partoprenanta la Esperantan Konferencon pri Komerco kaj Turismo, kun la reprezentanto de K. E. F.; S-ro Jordana de Pozas, el Valencia, Prezidanto de la tiea Federacio, kiu invitas nin al la venonta Valencia Kongreso; S-ro Enric Aguadé, el Reus; Grupo «Nova Semo», Reus; S-ro Costa, Santa Coloma de Farnés; Grupo «Esperanta Idealo», Santa Coloma de Farnés; S-ro Mañez, el Cheste; Grupo «Tarragono Esperanta» el Tarragona; Grupo «Empordana Ebenaĵo», el Armentera; S-ro Periquet, Militista Ĉefo de Manresa, kiu ne povas ĉeesti; S-ro Emilio Gastón, el Zaragoza; Pastro Antoni Ribas, el Vich; Fraŭlinoj Maymí kaj Colls, el Girona; Grupo «Esperantista Amikeco» el Manlleu; S-ro Julio Mangada, el Melilla; S-ro Conrad Domènech, el Girona.

Aparte citinda estas la poŝtkarto ricevita de S-ro Cart, la eminenta Prezidanto de la Akademio, kun koraj salutoj al la Kongreso kaj kuraĝiga «Vivu Esperantista Katalunujo!»

Oni petas de la angla samideanino F-ino Louise Briggs, el Leeds, kaj de S-ro Maynar, el Zaragoza, ĵus alvenintaj al la Kongreso, ke ili bonvolu honori nin per sia parolo.

La eminenta verkistino Louise Briggs, nunjare Juĝantino de la Floraj Ludoj, emociite stariĝas, meze de forta aplaŭdado, por saluti la Kongreson nome de la «Brita Esperantista Asocio». Ŝi

dankas ke oni honoris ŝin per ŝia posteno en la Floraj Ludoj, kaj laŭdas la literaturan konkurson kaj la bonegajn verkojn por ĝi ricevitaĵn. Ŝi diras, ke la premioj antaŭ jaroj atingitaj de ŝi en nia hela festo, multe kuraĝigis ŝin en ŝiaj literaturaj laboroj. Ŝi finas sian belan kaj mildan paroladon, dezirante ĉian sukceson al niaj Katalunaj Kongresoj kaj al la Floraj Ludoj. Ovacio aŭdiĝas por montri nian simpatian al la eminenta angla gastoj.

Aplaŭdo salutas ankaŭ S-ron Maynar, el Zaragoza, Prezidanto de la «Aragona Esperantista Federacio» kiam li ekstaras. Per varmaj vortoj li esprimas sian ĝojon ĉeesti la kongresojn de la Kataluna Federacio, kiuj ĉiufoje atingas pli grandan sukceson. Li kore salutas nin kaj esprimas bondezirojn al nia laboro. Vigla aplaŭdado sonas post la vortoj de nia altestimata amiko S-ro Maynar.

S-ro Grau sciigas al la Kongresanoj, ke ĝuste en la hodiaŭa tago enŝipiĝas en Ameriko, por reveni Eŭropon, nia kara amiko kaj estimata Prezidinto S-ro Joan Gili Norta, kiu tiom distingigis en sia laboro por K. E. F. Li petas, ke oni dediĉu al samideano Gili Norta amikan rememoron per laŭta aplaŭdo. Ĉiu ĝoje plenumas la peton, turnante la rigardon al la ĉeestanta fratino de nia amiko Gili, la simpatia Fraŭlino Maria, kiu emocie salutas.

La Kasisto, S-ro Joan Castells, prenas la parolon por fari finanĉan raporton kaj legi la bilancon, kiu estas aprobata. La Kongreso aprobas voĉdonon de danko al la presisto S-ro Vinyals, por lia bonvolemo en momentoj de financa krizo. S-ro Castells energie atentigas la federacianojn, por ke la situacio de nia kaso estu ĉiam regula kaj bona.

Oni diskutas la prezentitan proponon pri reformo de la Federacia regularo, kaj ĝi ne estas aprobata.

La Kongreso decidas nur reformi la paragrafon pri la Komitatanoj, tiamaniere ke ili ĉiuj ĉesu unu jaron post ilia elekto.

Post kelkaj diskutoj, estas ne aprobata la propono plialtigi la jarkotizon ĝis 10 pesetoj; oni decidas ke ĝi estu 6-peseta, de la komenco de la jaro 1924.

Estas decidate danki la «Ateneu Enciclopèdic Popular», kiu malavare loĝigas la Federacion.

Fine la kongreso esprimas sian dankon al la Loka Organiza

Komitato por la bona aranĝo de la Kongreso, kaj speciale al ĝia Prezidanto nia karega amiko S-ro Josep Albagés.

Oni lasas por la Ferma Kunsido la elekton de nova Komitato kaj venonta Kongresurbo.

INAUGURA FESTO DE LA PROPAGANDA EKSPozICIO

Je la 10^a vespere estis solene malfermata ĉe «Orfeo Manresa», en vasta salono apuda al la «Akceptejo», tre bone instalita Ekspozicio de esperantaĵoj. La altaj muroj estis bele ornamitaj kaj speciale altiris ĉies atenton du landkartoj: en unu estis montrataj ĉiuj urboj kie okazis universalaj kongresoj, en alia la dek urboj de niaj naciaj kongresoj katalunaj.

S-ro Albagés diris kelkajn vortojn malfermante la Ekspozicion al la publiko, kaj poste faris du elokventajn propagandajn paroladojn en kataluna lingvo S-roj Marian Solà kaj Delfi Dalmau.

Fraŭlino Palmira Castellví kantis per belega voĉo, kiu entuziasmigis kaj vekis bruajn aplaŭdojn, la jenajn kantojn: La Espero, Hejmo dolĉa nom' (angla), Hieraŭ min petis knabin' (aŭstra), Larmfloretoj (bohema), Jen lando kun arbar' (dana), Amespero (finnlanda), Monto de Canigou (franca), Kanto al Marianeto (kataluna), Venecia gondolkanteto (itala) kaj La Vojo.

Fine, la germanaj samideanoj S-roj Dix, Seiffert kaj Schaaf ludis per gitaro kaj mandolino kaj kantis kelkajn aliajn pecojn germanajn kaj esperantajn.

Ĉiuj, esperantistoj kaj neesperantistoj, eliris tre kontentaj pri la ĉarma kaj plensukcesinta festo. La ekspozicio estis dum kelkaj tagoj tre vizitata.

LUNĈO KAJ BALO EN LA MANRESA KAZINO

Kvankam la Ekspozicia festo daŭris ĝis noktomezo, la plejmulto el la kongresanoj iris ĉeesti la balon dediĉitan al ili de la plej grava kaj riĉa societo de Manresa. Estis disdonitaj multaj invitiloj, bele presitaj, en kataluna lingvo kaj esperanto, kaj la grandega danssalono de la kazino, lumigita de kvin mil diverskoloraj elektraĵoj lampoj, pleniĝis de la plej ĉarmaj Manresa-

ninoj, distingindaj sinjoroj kaj gajaj kaj dancemaj geesperantistoj.

Post ioma dancado, la kongresanoj estis regalataj per lunĉo, kiun al ili proponis la reprezentanto de la Kazino S-ro Casanovas. Al li danke respondis por la esperantistoj S-ro Grau. Ĉe la ĉampano, tostis por la Kazino, por Manresa, por Katalunujo, por Esperanto, por la Kongreso, por la Floraj Ludoj, por la ĉeestantaj belulinoj, S-ro Suaña, Urbestro; la franca samideano S-ro Isnard; la germana junulo bonhumora Dix; S-ro Solà, Sekretario de la Floraj Ludoj; S-ro Pujadas, Prezidanto de la Gazetara Asocio de Manresa; kaj ankoraŭ kelkaj aliaj. Laŭ insista peto, F-ino Castellví bonvolis denove aŭdigi al ni sian belan voĉon, kantante la katalunan «Cançó d'Abri!l».

Ĝis frumatene daŭris la dancado kaj ni forlasis la Kazinon, kun plej granda danko pro ĝia malavareco kaj gastigemo. Tiel finiĝis la unua tago de la kongreso, plena de emocioj kaj lacigoj, fizikaj kaj moralaj... kaj tio estis nur preparo por la dua tago, kun la Floraj Ludoj kaj la Festeno.

LUNDO, 2

ESPERANTA DISERVO

Je la 8^a matene en la Preĝejo de la Kavoj de Sankta Ignacio, tiel fama pro sia arto kaj riĉeco, okazis tre solene la Esperanta Diservo, kun ĉeesto de multnombraj Kongresanoj.

La eminenta samideano Pastro Josep Casanovas, Prezidanto de la Organiza Komitato de nia lasta Kongreso en Girona, faris la kutiman predikon en flua, bonega kaj milda Esperanto. Li elokvente glosis en sia prediko la tekston: «Mandatum novum do vobis: ut diligatis invicem sicut dilexi vos». Joan. XIII, 34. «Novan ordonon mi donas al vi: ke vi amu unu la alian». (Vortoj el la Evangelio de Sankta Johano, ĉapitro XIII^a, verseto 34^a). Ni konstatis, dum la prediko, ke multaj ĉeestantoj miris pri la beleco de Esperanto kaj komprenebleco de multaj vortoj por niaj enlandanoj. Kantis dum la diservo la altvalora «Manresa Orfeono».

IX^{aj} Internaciaj Floraj Ludoj

UTIME ĝi estas la plej bela okazintaĵo kaj la plej sole-
na ornamo de niaj Kongresoj : malfacile estas doni
ideon kaj fari raporton pri la aspekto de la teatro kie
tiu nia brilanta Festo okazis. Tiu teatro estas la *Tea-
tre Conservatori*, la plej vasta kaj komforta salono el la Kongres-
urbo. La scenejo estis propre ornamita por la konvena okazigo
de la solenaĵo, kun alta kaj luksa trono por la Reĝino kaj aro de
brakseĝoj por la Fraŭlinoj de la Ama Kortego.

Je la komenca horo la tuta teatro estis plena de ĉeestantoj :
la parteroj estis rezervita por la esperantistoj kaj la ceterajn sid-
lokojn sur loĝioj kaj etaĝoj de la teatro plenigis granda amaso
da enurbanoj kontentaj honorigi nian movadon per sia ĉeesto al
la Festo de la Floraj Ludoj. Fotografistoj kun siaj aparatoj loki-
ĝis en siaj strategiaj postenoj por preni kliŝaĵojn de la okazon-
taĵoj.

Vere estis tre bela kaj kontentiga la aspekto de la granda sa-
lono, kie oni nur aŭdis la zumadon de intermiksitaj interparola-
doj. Subite la muzikistaro ekludas himnon kiam trairas meze de
la parteroj, sin direktante al la scenejo, la longa vico de Aŭtorit-
atuloj preziditaj de la Urbestro kaj la samideanoj kiuj konsisti-
gas la Juĝantaron de la Konkurso; sur la scenejo sidiĝas dekstre
Lia Urbestra Moŝto, la Urba Juĝisto, S-ro Re prezentanto de la
Militista Regimento, k. c., maldekstre la Juĝantaro de la Floraj
Ludoj, reprezentata de F-ino Louise Briggs, S-roj Josep Albagés,
Delfi Dalmau, Marian Solà kaj ankoraŭ kelkaj membroj de la
Konservantaro de la Floraj Ludoj.

Lia Urbestra Moŝto S-ro Ignasi Suaña diras en Esperanto la
frazon «Oni malfermas la Feston».

Fariĝas silento kaj tuj stariĝas la Sekretario de la Juĝantaro
kiu per klara kaj laŭta voĉo eklegas sian raporton :

«Gesinjoroj :

Kun vera ĝojo kaj kun profunda emocio, la animo kontenta kaj sam-
tempe tremanta, mi rompas la silenton por doni komencon al tiu nia bri-
lanta kaj riĉopromesa Festo de la Poezio. La festo kiun dum la tuta jaro ni

esperplene atendas, la festo por kies aranĝo la plej bonaj plumoj laboris dum monatoj, la Festo de la Beleco, jen ĝi estas tuj disvolviĝonta. Baldaŭ alpaŝos la poetoj kiuj per deklamado de siaj kristalaj kaj harmoniaj strofoj milde lulos niajn orelojn aŭskultantajn.

Dolĉa, bongusta frukto tiu kiun distilas la arbo de la Poezio! Benataj estu ĝiaj kulturantoj, kiuj proponas ĝin al ni malavare, kaj per siaj kantoj kiujn la espero heligas, igas nin ami la vivon kaj la mondon! Benataj estu tiuj, kiuj la disigitajn kaj malordigitajn lingverojn scias tiel akorde kunligi kaj ordigi ke ili sanĝiĝas en ravantan muzikaĵon! Benataj estu tiuj, kiuj per siaj poemoj, jen vidigas al ni la ĝojojn kaj triumfojn de la homa vivo, jen plorigas kaj kortuŝas nin per la hela priskribo de niaj malgajaj sentoj, jen vibrigas nian animon per la ektuŝo de ĉio nobla, bela kaj sankta!

Kiu malkonos vian altan potencon, Poezio? Kiu ne submetiĝos bonvole kaj sorĉite al via alta trono? Kiu animo restos surda al viaj vokoj tiel ĝentile kaj plaĉe faritaj? Kiun spiriton ne revigos viaj regulaj agordoj?

Per lingvo ritmita, per lingvo imagoplana kaj poezia, sin turnas la homoj al Dio, ĉar neniu alia formo de lingvo estas inda je Lia potenco!

Per lingvo kantanta, milde sonanta kaj karesema, la patrino lulas sian infaneton karan!

Per lingvo, kiun la ama pasio igas poezia, la amanto malfermas sian koron vunditan kaj diras sian konfesion al la amatino!

Per lingvo simpla kaj naiva, kun ritmo hela kaj kortuŝanta, la nacioj elmontras sian puran animon, kaj sian kuraĝan ekfloron en la unuaj momentoj de sia ekzistado!

Per lingvo forta kaj esprimpotenca, kiun la patrujamo igas batala, la popoloj ekkantas kun siaj himnoj la fidelecon kaj eternan amon al sia patrolando!

Lingvon preskaŭ forlasitan, malnoviĝintan, preskaŭ mortintan jam, vi poetoj, vi kantistoj, per la sorĉo de viaj ritmoj, per la vibrado de viaj lirikordoj, kaj per la enblovo de via spirito, elprenis el la dormantaj cindroj, kaj revivigis ĝin pli juna, pli bela, pli sangoriĉa kaj pli vivipova ol antaŭe!

Nia kataluna lando, nia amata nacio, ŝuldas al vi nepridubeble la ekziston kaj konservon de sia propra lingvo, la lingvo de niaj prapatroj, la lingvo de niaj kronikistoj, la lingvo de niaj reĝoj, de niaj gloroj kaj triumfoj, nia plej kara heredaĵo!

Miraklon similan, mirindaĵon saman, ni postulas de vi, poetoj kaj artistoj; de vi, ni volas, ke en la korpon de nia kara lingvo internacia, ke en la korpon de nia estimata Esperanto, vi enblovu vian spiriton, soifantan de amo kaj beleco!

Ni volas ke per via talento kaj per via majstrecio, vi faru el ĝi, antaŭ la okuloj de la mondo, la plej disvastigitan, la plej senmortan, la plej ŝatatan lingvan kreaĵon.

Kaj tion vi povas fari!

Agrable kaj ĝojige estas sekvi ĉiujare la ĉiam progresantan kaj daŭran perfektigon de niaj esperantistaj verkistoj: plezure oni konstatas en ili ĉiam pli grandan antaŭeniron, pli vastan komprenon de la lingvo, pli facilan kaj artan ludon de ĝiaj elementoj, pli decidan majstrecon en la formo kaj pli aŭdacan kaj belsentigan spiriton.

La lingvo Esperanto en la manoj de siaj zorgoplenaj poetoj, iĝas ĉiam pli kaj pli mirinda, facila kaj fleksebla ilo, kiun ili scias uzi laŭ ĉiam pli perfekta maniero por la taŭga esprimo de siaj ideoj kaj sentoj. Kun ĝojo kaj kontenteco, kun iom da honesta fiereco ankoraŭ, kun fido al la estonto de nia grava movado, oni sekvas la konstantan progreson de niaj talentaj verkistoj. Dankon al ili!

Grandare ili partoprenis en tiu-ĉi jaro al la konkurso de niaj IX^{aj} Floraj Ludoj, sendante por ĝi siajn plej bonajn verkojn, la plej amatajn fruktojn de siaj intelektoj. Ne facila tasko estis por la Juĝantaro trastudi la tutan kolekton kaj fari elekton inter ili.

La unua honoro en niaj Floraj Ludoj celas ĉiam la poeton, kiu per sia poemo plej bele kaj sentige prikantas la plej noblan temon, tiun senton kiu estas la juvelo de la homa animo, tiun senton kiu beligas kaj diigas nian vivon mallongan, kiu regas ekskluzive en la homa koro kaj kiu fine donas sencon al nia surtera ekzistado: la amo.

Tempo estas jam voki la premiiton:

Gesinjoroj:

La feliĉa poeto kiu gajnis la unuan kaj plej honoran premion en tiu-ĉi solena Festo de la Floraj Ludoj, estas S-ro **Julio Baghy** el Buda-Pest (Hungarujo).

Ĉar li pro malproksimeco de sia lando, ne povis mem veni kaj kolekti viajn aplaŭdojn, li bonvolis elekti kiel sian reprezentanton: S-ro **Jaume Grau Casas** el Barcelona.

Devo estas de la poeto kiu ricevis la plej honoran premion elekti la reĝinon kiu devas prezidi nian Feston, kaj disdoni al la ceteraj kolegoj premiitoj la rekompencojn kiujn ili meritis per siaj respektivaj verkoj.

Ĝoju ni, Gesinjoroj, ke en tiu-ĉi okazo la poeto bonvolis honorigi nian katalunan landon, elektante por okupi tiun oficon enlandan fraŭlinon. Miaj vortoj laŭte sonoru kiam mi nomas la elektiton de la poeto:

Fraŭlino **Paquita Cots Fortuny** estas vokita por prezidi per sia beleco la Feston de niaj Floraj Ludoj. Ni salutu ŝin, Gesinjoroj, kiel ŝia alta posteno meritas, kaj brue aklamu ŝian eniradon, Gesamideanoj!

La reprezentanto de la premiita poeto suriras la scenejon kaj ricevas de manoj de la Urbestro belegan florbukedon kun silka rubando kaj tuj sekvita de la Aŭtoritatuloj kaj Juĝantoj malsupreniras por proponi al Ŝia Reĝina Moŝto la Prezidan lokon.

Post kelkaj momentoj la muzikistaro ekludas triumfan mar-

ŝon, la tuta ĉeestantaro stariĝas kaj oni aŭdas la bruon de unuanima aplaŭdado : tiel oni salutas la eniron de la Reĝino kaj de ŝiaj belaj kunulinoj de la Ama Kortego, kiuj brako ĉe brako de ŝiaj akompanantoj iras unu post la alia sidiĝi sur la lokoj al ili speciale rezervitaj.

Admirinda estis la beleco de la Kortego de Amo kiun konsistigis F-inoj Lourdes Soler, Pepeta Oliveras, Lola Vall-Ilossera, Angelina Torres, Anita García, Carme Cecchini, Maria Batlle, Pilar Canudas, Adela Cañellas, Anita Amat kaj la infaninoj Maria Arola kaj Maria-Rosa Ferrer, al kiuj donis ankoraŭ pli da ĉarmo la luksaj vestoj per kiuj ili sin ornamis. Sed ĉiujn paligis sendube la allogo kaj gracieco de la Reĝino F-ino Paquita Cots, kiu estis la plej hela brilanto el tiu riĉa diademo. Kiam ili estis sidiĝintaj denove, ĉesis la aplaŭdoj kaj murmuroj de la ĉeestantoj kaj la Sekretario reprenas la legadon de sia raporto :

Reĝina Moŝto :

Reĝina Kortego :

Permesu, ke mi esprimu al Vi, kun la respekto ŝuldata al Via alta rango, la estimon kaj dankon de ĉiuj por via bonvoleco kaj favoro prezidi nian Feston. Mi volus en tiu-ĉi momento posedi la inspiron de poeto, majstri la lingvon kiel scias fari niaj verkistoj, por saĝuti vin kiel meritas via bonvolemo kaj la beleco de viaj ĉarmaj kunulinoj. Pardonu ke mi ne povas per mia malglata prozo esprimi la verajn sentojn de mia koro.

Ekscelencaj Sinjoroj :

Sinjorinoj :

Sinjoroj :

Samideanoj :

Mi kuraĝas aserti ke neniam ankoraŭ, niaj Internaciaj Florludoj, havis tiel grandan kaj brilan sukceson kiel la nunaj, egale en kvanto kaj kvalito. Naŭdek du verkoj estas entute ricevitaj, el kiuj eble la plejmulto estas verkoj legindaj kaj plej bonstilaj. Ĉefe ni devas ĝoĝi pro la granda abundo de originale verkitaj versaĵoj kaj la belsoneco kaj enhavo de la poemoj prezentitaj al la konkurso; ili estas la plej valora riĉaĵo kaj la krono de la verkaro. Ni devas bedaŭri la mankon jam spertitan en antaŭaj konkursoj de bona tradukisto de la kataluna poeziaĵo; kompreneble ĝi ne estas facila tasko kaj farebla de ĉiu bonvola samideano; sed sendube ĉe la enlanda esperantistaro troviĝas talentuloj kapablaj transdoni en esperantaj rimoj la ĉarmojn de la poezia specimeno kataluna : de tiu-ĉi posteno kiun mi hodiaŭ

Suplemento al n-ro 28-29 de "Kataluna Esperantisto"

*X^a Kongreso de la
Kataluna Esperantista Federacio*

Manresa : 1-2-3 Aprilo 1923

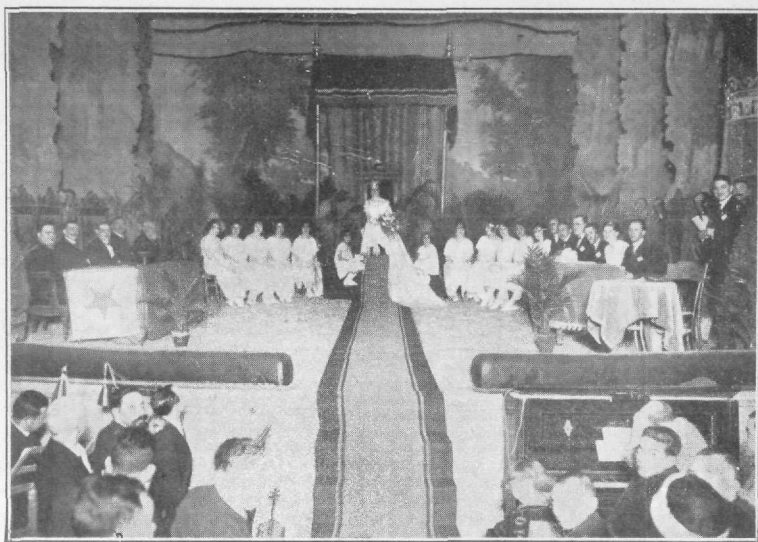
FRAŬLINO PAQUITA COTS FORTUNY
Regino de la IX^ai Internaciaj Floraj Ludoj.

La Reĝino F-ino Paquita Cots, kun la Korteganinoj F-inoj Lourdes Soler, Pepeta Oliveras, Lola Vall-Ilossera, Angelina Torres, Anita Garcia, Carme Cecchini, Maria Batlle, Pilar Canudas, Adela Cañellas, Anita Amat kaj la infaninoj Maria Arola kaj Maria-Rosa Ferrer.

S-ro Julio Baghy, aŭtoro de la versaĵo premiita per la Natura Floro.

Aspekto de la scenejo de «Teatre Conservatori», dum la Floraj Ludoj.

Organiza Komitato : S-ro Joan Oliveres, S-ro Francesc Pijoan, S-ro Alexandre Badia, S-ro Artur Torrents, S-ro Angel Llobet, S-ro Felip N. Pujadas, S-ino Emilia A. Ramon de Pujadas, S-ro Josep Albagés, F-ino Lourdes Soler.

Triumfa arkajo, ĉe strato Born, starigita de la Ur-
bestro honore al la esperantistoj.

nemeritite okupas, mi admonas ilin labori kaj partopreni en venontaj konkursoj. Saman admonon ni devas fari ĝenerale al ĉiuj katalunaj samideanoj: estas konstateble ke ju pli kreskas la eksterlanda partopreno des pli malgrandiĝas tiu de la enlanduloj; mia devo estas do, kuraĝigi niajn samlandulojn ke ili ne malantaŭeniru, ke ili laboru kaj klopodu majstrigi en la kono de la internacia lingvo.

Tion dirinte ni transiru al la raporto de la verkoj prezentitaj kaj al la disdonado de la premioj al tiuj personoj kiuj per siaj valoraj verkoj meritis ilin.

ORDINARAJ TEMOJ

I. — Originala versaĵo kantanta Amon. —

Multaj estas la versaĵoj ricevitaj celantaj la unuan kaj plej honoran premion; krom tiuj ni enmetis kiel celantajn la saman ordinaran temon ĉiujn poeziaĵojn kiuj kantas la amon, kaj kiuj estas senditaj de siaj aŭtoroj por libervolaj temoj, ĉar ni konsideras ke ili rajte devas trovi tie-ĉi sian lokon.

El ĉiuj versaĵoj ricevitaj, tre bonaj la plejmulto, unu distingiĝis speciale inter ĉiuj, pro beleco, absoluta perfekteco de la formo, bona elekto de rimoj kaj pro la brilo kaj heleco de la penso kaj sentoj de l' enhavo. Vera juvelo ĝi estas de la esperanta literaturo: unu brilanto plia en la hela kaj riĉa diademo de nia inteligenta kaj arta poeto hungara, gloro de Esperantujo.

La verko kiu unuanime estas elektita kiel meritanta la plej honoran premion estas la verko n° 19 kun devizo: *Muta Larmo*. Ĝia aŭtoro estas S-ro **Julio Baghy** el Buda-Pest (Hungarujo). Ĉar bedaŭrinde mankas al ni lia agrabla ĉeesto pro malproksimeco de sia patrolando, li bonvolis reprezentigi sin per la helpo de S-ro **Jaume Grau Casas** kiu estas preta deklami lian artaĵon.

Stariĝas nia Redaktoro kaj meze de plej respekta silento deklamas la versaĵon de S-ro Baghy:

Dolora deziro

Medita mi sidas ĉe forno malvarma...
 Jam longe la lignon cindrigis la flam'...
 En ĉambro sin ŝtelis la frosto malĉarma
 kaj trema sin frotas mano al man'...
 Nur pecon da ligno, nur pecon da karbo
 kaj havos denove vi fajron en forn'!
 Do faru! Ekbruu veado de l'arbo!
 La zumo krakanta vin lulu al dorm'!

Rigidaj la manoj por vigla ekmovo
 kaj ili inerte faletas sen far'...
 Revantaj okuloj kun laca ekstrovo
 nun miras fajron el sub la cindrar'...
 Malvarma kaj eta mortanta brileto,
 simila al mia pasanta vivsent',
 ho, mortu silente, ĉar vana la peto
 kaj vana la vivo, se mordas nin pent'!

Mi frostas... Malvarme, ho kiel malvarme!
 Soleco min premas kaj vindas mallum'...
 La ombroj de mebloj viciĝas nun svarme:
 amorfaj kadavroj, naskitaj de l' lum'...
 Nun ŝajnas, ke ili min tente allogas
 por klini la kapon al dormo sub ter'...
 Jes!... Verel... Mi kial feliĉon arogas,
 se lasis min for la vivĝoj' kaj esper'?!
 Ho! Kiel mi ŝatus kun lasta rebrilo
 de tiu fajrero fordormi sen voĉ'!
 Ho! Kiel mi ŝatus kun morta trankvilo
 forporti la ombron kun mi sen riproĉ'!
 Sufiĉas la vivo! Mi morton sopiras,
 trankvilon eternan por mia anim'...
 kaj tamen... fajron de l' koro mi miras...
 Ĝi sklave min ĉenas al vivo kun tim'...

Malvarma kaj eta mortanta brileto,
 vi palpebrumanta espero en sin',
 ho, mortu silente, ĉar vana la peto:
 la vivo ne havas indulgon ĉe l' fin'...
 Mi perdis ja ĉion: edzinon, filinon.
 Kaj ilin forprenis ne Morto, sed Viv'...
 Nun sola vaganta mi ploras ruinon
 de l' hejma fajrejo kun mortosoif'...

Rigidaj la manoj por nova konstruo
 kaj mankas la forto por firma mason'.
 La koron okupis mortvoka enuo
 kaj preter mi pasas senhalte la bon'.
 Vivigas min unu: *dolora deziro*,
 je kiu sopiras ĉi laca anim',
 ke flustru filino kun kisa alspiro:
 «Patreto, vi kara, tre amas mi vin!»

Grandaj aplaŭdoj salutas la premitan verkon kaj la bonan legadon de S-ro Grau. Kiam ili estas ĉesintaj la Sekretario daŭrigas sian raporton :

Ricevas la I^{an} Subpremiion al la Natura Floro, la verko n° 44, kun devizo *Larmoj*, ankaŭ tre bela kaj korekta versaĵo, kun granda inspiro, sed kiun bedaŭrinde iom makulas ne tre klara penso en la tria strofo. Ĝia aŭtoro estas S-ro Kolomano de Kalocsay, el Buda-Pest (Hungarujo).

II^{an} Subpremiion ricevas la verko n° 4, kun devizo *Dolĉa rigardo ravis min...* tre bone verkita versaĵo, en kiu la vortoj harmonie ludas, sed kies pensoj ne estas tiel originalaj kiel la antaŭaj. Ĝia aŭtoro estas S-ro Jaume Grau Casas, el Barcelona.

Citindaj estas ankoraŭ la sekvantaj verkoj: n° 47, kun devizo *Petrarka*, tre bela soneto ĉizita de la delikataj manoj de D-ro Kolomano de Kalocsay el Buda-Pest (Hungarujo). La verko n° 66, kun devizo *Per verda stelo al bono kaj belo*. Aŭtoro estas S-ro Wilhelm Daum el Gommersheim (Germanujo). La verko n° 15, kun devizo *Miniatur*, ankaŭ tre beleta poeziaĵo kies aŭtoro estas S-ro Jaume Grau Casas el Barcelona.

II^a Ordinara Temo. Originala Ama verko en prozo.

Tiu-ĉi temo, en antaŭaj konkursoj ne tre abunde konkursita, estis kontraŭe en la nunaj Floraj Ludoj superŝutata de tre bonstilaj kaj interesantaj verkoj. Inter ili la unuan premiion meritas sendiskute pro la boneco de la lingvo uzita de la aŭtoro kaj la delikateco kaj ĉarmo de la rakonto la verko n° 77, kun devizo *Eterna Kanto*. Ĝia aŭtoro estas S-ro Teo Jung el Horrem bei Köln (Germanujo).

La I^{an} Subpremiion ricevas la verko n° 70, kun devizo *Fremdulino Asja* ankaŭ beleta rakonto kiun iom difektas nebulo de naiveco; estas ĝia aŭtoro S-ino N. Umanski el Genève (Svisujo).

II^{an} Subpremiion ni donis al la verko n° 74, kun devizo *Kion la amo alportos al vi*. Aŭtoro estas S-ro Hans Decker el Bergstein (Germanujo).

Citon meritas ankaŭ la verko n° 56, kun devizo *Sopiro*; ĝia aŭtoro estas S-ro Jan Fethke el Bydgoszcz (Polujo).

Tradukitaj Tekstoj.

I — Traduko de la versaĵo *Cabelleres vellutades*.

Kiel dirite, tiu-ĉi temo estas nekonkursita.

II — Traduko de la prozaĵo *L'amor a l'ofici* de Eugeni d'Ors.

Bedaŭrinde nur tri provoj de traduko estas ricevitaj por tiu temo: ni juĝas ilin tre malmultaj, precipe se ni atentis la fakton ke la ebleco de provo de traduko estas tre disvastigita ĉe la katalunaj esperantistoj; ni devas do kuragi ilin kaj rekomendi ke ĉiu laŭ sia povo en estontaj jaroj entreprenu tiun taskon. Malfacila estis la elektado inter du el la verkoj prezentitaj al la Konkurso; ĉar se unu el ili estas tre fidela al la originalo, bedaŭrinde entenas kelkajn malkorektaĵojn, kiuj, kvankam ne tre gravaj, tamen iom makuletas la tradukon, kaj la alia, kvankam pli korekta, estas

iom tro libera traduko, laŭ la opinio de la Juĝantaro. Neniu el la prezentitaj tradukoj, sekve, estas perfekta. Sed ĉar premiota estas la plej bona ni aljuĝis la premion al la verko n° 90, kun devizo *Bernard Palissy* kies aŭtoro estas S-ro **Jaume Grau Casas** el Barcelona.

Subpremion ricevas la verko n-ro 32, kun devizo *Laŭ mia scio*. Aŭtoro S-ro **Isidre Torrents Prats** el Barcelona.

EKSTERORDINARAJ TEMOJ

I. Premio de la Ekscelenca Urbeŝtaro de Manresa-Temo laŭvola.

Tre ampleksa temo estas temo laŭvola: por ĝi oni sendis originalajn versaĵojn, rakontojn, sciencajn verkojn, por ĝi tradukojn de versaĵoj, prozaĵoj kaj cetere. El la tuta materialo celanta la temojn laŭvolajn, ni faris kolekton kaj dividis ĝin laŭ fakoj: el ĉiuj fakoj estis elektataj la plej bonaj verkoj kaj al ili oni disdonis la diversajn premiojn laŭ ilia respektiva merito.

Por la unua temo ricevis premion la verko n-ro 85, kun devizo *Frukto de la milito estas sufero*. Verko ampleksa, kvazaŭ romano, kiun oni legas kun plezuro kaj interesiĝo kaj kiu rakontas la aventurojn de hungaraj militkaptitoj en la arbaroj el Siberio; flua kaj bela estas la lingvo uzata de la aŭtoro, kvankam kelkaj esprimoj ne aprobindaj enŝoviĝis en ĝin. Ĝia aŭtoro estas D-ro **Tivadar Schwartz** el Buda-Pest (Hungarujo).

I^a Subpremio estas aljuĝita al la verko n-ro 59, kun devizo *Milito fruktas nur larmojn*, bela poeziaĵo, kiu bedaŭrinde estas iom makulita de ritmaj malharmoniaĵoj. Ĝia aŭtoro estas S-ro **Julio Baghy** el Buda-Pest (Hungarujo).

II^an Subpremion ricevas la verko n-ro 57, kun devizo *Post velko de l' somero* de la sama hungara aŭtoro.

II. De la Mankomuneco de Katalunujo.

La premion ricevas la verko n-ro 65, kun devizo *Ram. Lullano* kies aŭtoro estas D-ro **Raymond van Melckebecke**, Lingvo komitatano, el Anvers (Belgujo).

I^an Subpremion ni aljuĝas al la verko n-ro 82, kun devizo *Stranga renkonto tra la holanda ebenaĵo* delikata kaj bonstila traduko de S-ro **Luiggi Puppo** el Genova (Italujo).

II^an Subpremion oni donas al la verko n-ro 18, kun devizo *Vaneco*, bela poeziaĵo kiun bedaŭrinde iaj ritmaj pekoj iom malbonigas; aŭtoro estas S-ro **Julio Baghy** el Buda-Pest (Hungarujo).

III. De la Parlamenta Deputito S-ro Creixell.

La premion ricevas la verko n-ro 6 kun devizo *Ĉio estas necesa kio okazas*, dramo en kvin aktoj, bonstile verkita per korekta Esperanto, kaj kiu estas legata kun vera plezuro; ĝia aŭtoro estas S-ino **Helena Hempel** el Lwow (Polujo).

I^an Subpremion ricevas la verko n-ro 28, kun devizo *Baskolando*, iom naŭva, kvankam bona rakonteto; ĝia aŭtoro estas S-ro **Jakobo Schmid** el Bern (Svisujo).

II^a Subpremio estas aljuĝita al la verko n-ro 78, kun devizo *Supren*, versaĵo kun bona lingvo, sed ne ritmita kaj kun malalta poezia sento; ĝia aŭtoro estas S-ro Teo Jung el Horrem (Germanujo).

IV. De la Deputitoj S-roj Valls, Borràs kaj Minoves.

La premion oni aljuĝas al la verko n-ro 49, kun devizo *Amo ne konas barojn* kies aŭtoro estas D-ro **Kolomano de Kalocsay**, el Buda-Pest (Hungarujo).

I^a Subpremio estas aljuĝita al la verko n-ro 13, kun devizo *Litera-turo* kies aŭtoro estas S-ro Ivan H. Krestanoff el Dresden (Germanujo). Bona literatura recenzo kaj pristudo de verkisto.

II^{an} Subpremion oni cedas al la verko n-ro 54, kun devizo *Montanya miracle*, kies aŭtoro estas S-ro Joan Font Giral el Girona.

V. De la Grupo «Bela Espero».

Premion ricevas la verko n-ro 33 kun devizo *Kanto de l' trobador'*, bela poeziaĵo kun riĉa disludo de ritmoj kaj rimoj; aŭtoro estas S-ro **Jaume Grau Casas** el Barcelona.

I^a Subpremio estas cedata al la verko n-ro 30 kun devizo *La vivo*; ĝia aŭtoro estas S-ro Adalberto Bayer el Buda-Pest (Hungarujo).

II^a Subpremio estas aljuĝita al la verko n-ro 76, kun devizo *Amo romantika*, bela rakonto verkita laŭ tre korekta Esperanto. Ĝia aŭtoro estas S-ro Teo Jung el Horrem (Germanujo).

VI. De «Amikoj de la Popola Kulturo».

La premion ricevas la verko n-ro 23 kun devizo *Faciem eos in gentem unam*, tre lerta priskribo kies aŭtoro estas S-ino **Emma L. Osmond** el London (Anglujo).

Subpremion oni aljuĝas al la verko n-ro 71 kun devizo *Naturamanto*, kies aŭtoro estas S-ro Ivan H. Krestanoff el Dresden (Germanujo).

VII. De la «Gazetara Asocio de Manresa».

Premion ricevas la verko n-ro 84, kun devizo *For la batalilojn*, tre korekta kaj bonstila verko kies aŭtoro estas S-ro **Christian Thoma**, kiu respondas al la pseudonimo de Kristiano Mallerta el Köln-Kalk (Germanujo).

I^{an} Subpremion ricevas la verko n-ro 12, kun devizo *Fiat Justitia*, kies aŭtoro estas S-ino Emma L. Osmond el London (Anglujo).

II^{an} Subpremion ricevas la verko n-ro 29, kun devizo *Ridi estas pli bone ol plori*, amuza humoraĵo verkita de S-ro Roman Sakoviĉ el Viŝno (Polujo).

VIII. De la «Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria».

La temo proponita de tiu ĉi societo estas malfeliĉe nekonkursita, sed la donacinta Societo afable akceptis cedi la premion por alia verko meritinda. Tiu estas la verko n-ro 24 kun devizo *Peripetum mobilis* tre agrabla kaj rimarkinde verkita priskribo de vojaĝo, verkita de S-ro **Ivan H. Krestanoff** el Dresden (Germanujo).

Subpremion ricevas la verko n-ro 88 kun devizo *Se junan burĝonon deŝiras vento, la koron ekpremas dolora sento*, kies aŭtoro estas S-ro Tiberio Morarin el Cluj (Rumanujo).

IX. De la «Pomells de Joventut».

La premio estas aljuĝata al la verko n-ro 41 kun devizo *Verda Pluganto*, tre belaj tradukitaj fragmentoj de la fama verko *Quo vadis*; aŭtoro estas S-ro **Jan Fethke** el Bydgoszcz (Polujo).

I^{an} Subpremion al la verko n-ro 73, kun devizo *Katalunujo nia patrujo*, kies aŭtoro estas S-ro Josep Maria Bas el Girona.

II^{an} Subpremion al la verko n-ro 69, kun devizo *Amo venkas ĉion*, kies aŭtoro estas S-ro Miquel Millà Ribera el Girona.

Citon meritas ankaŭ la verko n-ro 51, kun devizo *Neniu tago sen Esperanto*, kies aŭtoro estas S-ro Lehrer W. Hahn el Gohlis apud Dresden (Germanujo).

X. De la «Manresa Orfeono».

Premio estas aljuĝita al la verko n-ro 42, kun devizo *La poésie voyez vous, c'est bien. Mais la musique, c'est mieux*, tre bona kaj leginda laŭdo de la muziko. Aŭtoro estas S-ino **Emma L. Osmond** el London (Anglujo).

XI. De la «Bazaro Jorba».

Premio al la verko n-ro 60, kun devizo *Ne mortos jam nia bravega anaro*, tre interesa kaj publikiginda lingvistika studo pri Esperanto kaj la projekto de lingvo internacia «Interlingua» au latino simpligita de Prof. Peano. La aŭtoro traktas tiun-ĉi temon kun vera majstreco kaj kono. Ĝia aŭtoro estas D-ro **Bruno Migliorini** el Roma (Italujo).

Subpremion oni donas al la verko n-ro 27, kun devizo *Baskolando*, kies aŭtoro estas S-ro Jakobo Schmid el Bern (Svisujo).

Citon meritas certe la verko n-ro 79, kun devizo *Cum gaudio et amenitate*, mallonga sed korekta traduko verkita de S-ro Luigi Puppo el Genova (Italujo).

XII. De la «Ekskursia Societo».

Premio al la verko n-ro 35, kun devizo *Floramiko, mi ne povas ne flortudi*, tre delikata kaj bone verkita priskribo pri la floraro de Pireneoj kaj Vogejoj. Aŭtoro de tiu verketo estas S-ro **Ed. Jung** el Strasbourg (Francujo).

I^{an} Subpremion ricevas la verko n-ro 50, kun devizo *Amu la naturon*, tre agrablaj rakonto de S-ro König Lagos el Miskolcz (Hungarujo).

II^{an} Subpremion meritis la verko n-ro 17, kun devizo *Homo estu homo*, tre bona versaĵo de S-ro Julio Baghy el Buda-Pest (Hungarujo).

XIII. De «Laborista Ateneo».

Premio al la verko n-ro 91, kun devizo *Tagoj ŝtelire forpasis*, tre meritinda, laŭvorta, kaj inspiroplena traduko de kanto el la fama «Atlantida» el la glora kataluna poeto Verdaguer; aŭtoro de tiu traduko estas S-ro **Josep Grau Casas** el Barcelona.

I^{an} Subpremion ricevas la verko n-ro 20, kun devizo *La patra amo estas blinda*, agrablaj rakonto verkita de la plumo de S-ro Julio Baghy el Buda-Pest (Hungarujo).

II^{an} Subpremion meritis la verko n-ro 43, kun devizo *Sigillum veri simplex*, bona traduko el artikolo, bedaŭrinde ne tre grava, el la fama filozofo

Balmes. Aŭtoroj estas S-roj Adolf Soldevila kaj Miquel Garriga el Terrassa.

XIV. De «Montepío Artesà».

Bedaŭrinde ankaŭ la temo proponita de tiu ĉi grava Societo restis nekonkursita; tamen ĝi bonvolis la premion donaci por alia verko meritinda, por kiu faro akceptu nian dankon la bonfara Societo. La premion oni aljuĝis al la verko n-ro 21, kun devizo *Ni ĉiuj estas homoj*, energia versaĵo distilita el la produktema plumo de S-ro **Julio Baghy** el Buda-Pest (Hungarujo).

Ian Subpremion ricevas la verko n-ro 55 kun devizo *Preĝo al la cipresoj*, mallonga sed sufiĉe bona traduko el la kataluna lingvo. Aŭtoro estas F-ino Dolores Maymí el Girona.

Iian Subpremion ricevas la verko n-ro 68, kun devizo *Rozujo*, alia traduko ankaŭ mallonga, sed bone verkita; aŭtoro estas ankaŭ F-ino Dolores Maymí el Girona.

XV. De «Terkulturista Ĉambro de Bages».

Premio al la verko n-ro 67, kun devizo *Orion*, aŭtoro estas S-ro **Jan Fethke** el Bydgoszcz (Polujo).

Subpremion meritis la verko n-ro 25, kun devizo *Baskolando*, bela rakonteto kies aŭtoro estas S-ro Jakobo Schmid el Bern (Svisujo).

Citon meritas ankaŭ la verko n-ro 22, kun devizo *Semado kaj rikoltado nentiam ĉesos*, kies aŭtoro estas S-ino Emma L. Osmond el London (Anglujo).

XVI. De «Enciklopedia Popola Ateneo» el Barcelona.

La temo de tiu-ĉi Societo estas ankaŭ bedaŭrinde nekonkursita, sed la grava kaj ĉiam favora al Esperanto Barcelona societo bonvolis konservi sian premion por alia verko, kiu estas tiu kun la numero 72 devizita *Per Scienco al scio*, tre valora pristudo de malsano, pri kies entenata valoro, kompreneble, la Juĝantoj ne povas opinii, sed ricevas la premion por sia lingva valoro, kaj kiel rekompenco por la helpo alportata de la aŭtoro al la starigo de la teknika vortaro. Aŭtoro de tiu scienca verko estas S-ro **Walter Lippmann** el Leipzig (Germanujo).

Subpremion ricevas la verko n-ro 40, kun devizo *Laboru kaj ne malesperu*, kies aŭtoro estas S-ro Adolf Hainschegg el Graz (Aŭstrujo).

XVII. De la esperantista grupo «Nova Sento».

Premio al la verko n-ro 48, kun devizo *Sonu la la voko tra mondo*, tre energia kaj potenca himno, perfekte taŭga por kantado; ĝia aŭtoro estas D-ro **Kolomano de Kalocsay** el Buda-Pest (Hungarujo).

Subpremion certe meritas la verko n-ro 7, kun devizo *Al la verda stelo, eterna fidelo* ankaŭ tre bona kaj kantebla himno ne tiel bela kiel la antaŭa; ĝia aŭtoro estas S-ro S. Frantz el Paris (Francujo).

XVIII. De la esperantista grupo «Barcelona Stelo».

Premio al la verko n-ro 45, kun devizo *Salmisto* tre facila kaj agrabla tradukaĵo, verkita de samideano D-ro **Kolomano de Kalocsay** el Buda-Pest (Hungarujo).

Subpremion meritas la verko 44, kun devizo *Beethoven* ankaŭ versa traduko de la fama hungara talenta verkisto.

XIX. De «Kataluna Esperantisto».

Premion ricevas la verko n-ro 26, kun devizo *Baskolando*, kiu tre bone disvolvas la temon proponitan. Ĝia aŭtoro estas S-ro **Jakobo Schmid** el Bern (Svisujo).

Jen, Gesinjoroj, jam finita la tasko de la Juĝantaro.

Per la rezultatoj, kies atestantoj vi estas en tiu-ĉi momento, facile oni povas konjekti kiom longa kaj peniga estis nia laboro, samtempe konstante kiom abunde kaj bone niaj esperantistaj verkistoj laboris.

Ili plej multe helpas al la riĉigado kaj prosperado de nia internacia lingvo, ankoraŭ juna; ili laboras por doni al ni la deziratan plezuron gustumi la bonegajn fruktojn de la literaturo; ili estas, per tio, la plej efikaj defendantoj de la ideo mem de internacia lingvo, ĉar ili vidigas kiel homoj el plej diversaj landoj, el malproksimaj teroj, same kunsentas kaj tion esprimas per helpo de nur unu lingvo, de la feliĉa elpensajo de Zamenhof, elpensajo kiun nur nekonanto povas mallaŭdi kaj malestimi. Ili estas la plej konvinkigaj pledantoj por la estonto de nia kara lingvo; per ilia tasko, ĝi ne estos nur komerca perilo, aŭ porvojaĝa manlibro, sed lingvo kompleta, laŭ la vasta signifo de la vorto.

Lingvo, kiu taŭgas por la perfekta esprimo de niaj pensoj, kiel ajn komplikaj kaj subtilaj ili estas, kaj egale same por la reliefigo de niaj sentoj; lingvo per kiu oni tuŝas la koron, per kiu oni ĉarmas la aŭdon, per kiu oni povas esprimi ĉiujn niajn animstatojn diversajn, lingvo kiu jen ĝojigas, jen plorigas nin laŭ la muziko kiun la poeto ludas.

Honoron kaj dankon al niaj verkistoj! Gratulon al la feliĉaj premiitoj kiuj de la ĝentilaj manoj de Ŝia Reĝina Moŝto, akceptis la premiojn kiujn ili meritis! Dankon meritas ankoraŭ tiuj samideanoj kiuj bonvolvis ion sendi por la konkurso, kaj kiuj kun granda bedaŭro nia, ne povis ricevi premion. La momenta malsukceso ne malkuraĝigu ilin, sed kontraŭe incitu ilin plue labori, ĉar nur post longa penado la rekompenco estas atingota.

Dankon ankoraŭ ni ŝuldas al nia estimata samideano Profesoro Emile Grosjean Maupin, kiu ne hezitis, kvankam surŝargita de aliaj esperantaj taskoj, aldoni ankoraŭ tiun de Prezidanto de la Juĝantaro; kaj precipe ankaŭ ni danku nian estimatan Kunjuĝanton F-ino Louise Briggs, kiu por korni nian landon kaj por ĉeesti nian Feston, prenis al si la ĝenon veturi al nia lando kaj veni inter nin. Al ambaŭ niaj amikoj kaj helpantoj mi volas publike esprimi la senton de dankemo kiun ni havas por ili.

Kaj, fine, nian dankon, nian plej koran dankon, al vi, gracia Reĝino de nia poezia Festo, kaj al viaj ĉarmaj akompanantinoj, kiuj tiel inde prezidas nin, kaj per via agrabla ĉeesto igis al ni pli sentebla la sorĉon de la poeziaĵoj. Eluzitaj jam de la poetoj en siaj poemoj la laŭdoj al la virino, kiun vi plej ĝentile kaj dece hodiaŭ reprezentas, miaj vortoj, ordigitaj laŭ mia modesta povo, estus tro palaj kaj ne indaj.

Permesu, gracia Reĝino, ke mi ŝparu ilin kaj metu nur al viaj piedoj la humilan ateston de nia ĉiama danko kaj admiro.

MARIAN SOLÀ

Ĝenerala ovacio premias la lerte plenumitan taskon de la Sekretario.

Ĉiuj laŭreatoj, kiuj troviĝis en la teatra salono, iris ricevi de manoj de Ŝia Reĝina Moŝto la atingitajn premiojn, kaj la aŭtoroj de versaĵoj legis ilin antaŭ la ĉeestantaro; krom tio, bonvolemaj samideanoj deklamis ankaŭ la versaĵojn de la eksterlandaj aŭtoroj kiuj ne ĉeestis la okazintaĵon; ĉiuj estis plene kaj longe aplaŭdataj. Kiam la aplaŭdoj silentiĝis ekstaris S-ro Delfi Dalmau, membro de la nuna Juĝantaro, kiu alpaŝis kaj legis la paroladon senditan de la Prezidanto:

«Estimata geaŭdantaro :

Mi salutas vin de malproksime, malĝoje bedaŭrante, ke la nunaj cirkonstancoj tiel malfaciligas la vojaĝojn kaj ke miaj okupoj ne permesas al mi ĝui vian koniĝon. Mi salutas la partoprenintojn de la konkurso kaj gratulas la feliĉajn premiitojn. Mi salutas aparte la fervorajn kaj sindonajn organizintojn de la Floraj Ludoj, kiuj ŝparis nek tempon nek penon por sukcesigi tiun ĉi belan kaj kuraĝigan feston. Mi salutas humile la Reĝinan Moŝton, kies ĉarma majesteco prezidas tiun ĉi kunvenon.

Se mi estus povinta ĉeesti mem la feston, certe nur ĝojaj entuziasmaj paroloj povus eliri el mia buŝo; sed, ho ve! mi ne povas stari inter vi, mi ne povas ĝui la helan lumon de la suda suno, kiu verŝas ĝojon, feliĉon kaj indulgemon en la koron: solece kaj soĝire mi sidas en mia skriboĉambro, dum ekstere la pluvo faladas, dum nigraj nuboj kaŝas la ĉielon kaj pezas super la trempita tero kvazaŭ plumba senelira kloŝo.

Malleviĝas nubo peza,
Frapas arbojn pluv' senĉesa,
Falas, falas nuba ploro,
Kaj mi revas kun doloro.

Vi do riproĉu la veteron kaj pardonu al mi, se, alparolonte vin mi elektis iom seriozan kaj severan temon, kies titolo povus esti: KONSILLOJ AL LA KONKURANTOJ DE LA LITERATURAJ KONKURSOJ.

Tro ofte niaj simpatiindaj kaj fervoraj konkurantoj forgesas, ke, ne parolante pri la artaj kvalitoj, pri la imago, la inspiro, la talento, oni rajtas postuli de ĉiu ajn beletra kaj literatura verko formajn kaj lingvaj kvalitojn, kiujn ne bezonas ordinara konversacio.

La KOREKTECO kaj la KLARECO estas la ĉefaj el tiuj ĉi bazaj kvalitoj. Korekteco estas ankoraŭ pli necesa en lingvo internacia ol en lingvo

nacia. Efektive, pro la simileco de la kutimoj, de la moroj, de la spertoj, de la tradicioj, de la ĝenerala pensmaniero ĉe la uzantoj de iu ajn lingvo nacia, oni povas en tia lingvo verki nekorekte kaj tamen kompreneble kaj klare; sed la uzantoj de internacia lingvo, pro la diverseco de ilia kutima pensmaniero, povas esti kompreneblaj kaj klaraj NUR se ili akurate obeas la principojn de la vortaro kaj la regulojn de la gramatiko, se ili evitas la «solecismojn» aŭ pekojn kontraŭ gramatiko kaj la «barbarismojn» aŭ barbarlingvajn pekojn kontraŭ la vortaro, senkritikan enkondukon de neesperantaj radikoj, uzon de la jam ekzistantaj kaj uzataj Esperantaj vortoj en malĝusta senco.

Severa korekteco estas nepra kondiĉo de internacia interkompreno, sed tiun ĉi necesegan korektecon la Esperantistoj povas atingi NUR korektante sin mem per interna memvola disciplino kaj senlace diligenta kontrolo.

Mi dezirus atentigi vin hodiaŭ pri tio, ke la precipa kaŭzo de malkorektaĵoj ĉe la Esperantlingva verkado estas la kaŝita influo de la patra nacia lingvo kaj la senkonscia obeo al la ĉiutaga parolkutimo.

Ni observu kaj analizu tion, kio fariĝas en ni, kiam ni parolas aŭ skribas en nia hejma lingvo, ni dismetu kaj malmuntu la radojn de la meĥanismo de la lingva esprimado. Se ni konsideras unue la plej simplan okazon, tio estas la okazo, kiam ni bezonas esprimi nur malsubtilajn kaj ĉiutagajn ideojn, ni rimarkos, ke, en tia okazo, ni konstante, dum ni pensas, elparolas interne nian penson, tiamaniere, ke pensi kaj paroli estas tute la samo, konsistigas unu tuton, unu saman sendividan aferon simile, kiel krusto kaj molaĵo konsistigas la saman panon. Teorie, penso kaj parolo ĉiam distingiĝas, sed fakte, en la esplorata okazo, penso kaj parolo estas aŭ, pli ĝuste, fariĝis pro kutimiĝo, unu sama nedividebla ago: la parolo estas la enkorpiĝinta penso, kaj oni ne povas sen detruigi de la penso apartigi ĝin de sia esprimo. La esprimo ekaperas en nia interno ĝuste sammomente, kiam la esprimota penso ekleviĝas en nia spirito; ambaŭ ŝajnas eligi samtempe el la mallumaj profundaĵoj de la senkonscio.

Sed la afero ne estas sama, se ni bezonas esprimi ideojn malpli ordinarajn kaj malpli komunajn, aŭ pli malsimplajn kaj pli delikatajn. En tia okazo la esprimo ofte ne naskiĝas samtempe, kiel la ideo, kaj oni povas facile distingi la antaŭan ideon kaj la postan esprimon; eĉ kelkfoje ni devas dum iom da tempo peni por trovi la bezonatan vorton aŭ vortgrupon. Tiam nia spirito similas iun klienton, kiu serĉas en konfekcivendejo la veston, kiun li deziras, kaj ne trovas ĝin.

Ne senintence mi uzas tiun ĉi komparon. Efektive, kiam ni uzas kiel esprimilon iun ajn el la naciaj lingvoj, nia penso elektas kaj surmetas nur vestojn jam konfekciitajn kaj tute pretajn en la magazeno de la vestovendisto, aŭ, por paroli senmetafore, ni uzas, esprimonte nian penson, nur vortojn, vortgrupojn kaj frazojn jam antaŭe ekzistantajn en la lingvo, akceptitajn de la kutimo kaj permesatajn de la komuna uzado, kiu, laŭ la antikva proverbo, estas reĝo kaj leĝo super la lingvoj. Ni elektas inter la

uzataj, konitaj de ni esprimoj, sed ni ne bezonas krei novajn esprimrimedojn. La vestajaro, kiun ni disponas, estas tiel riĉa kaj multspeca, ke ni povas, almenaŭ ordinare kaj plej ofte, kontentigi je ĝi tia, kia ĝi ekzistas, kaj ke ni ne estas devigataj mendi novan specialan veston laŭ nia mezuro kaj plaĉo. Paroli aŭ verki en iu ajn nacia lingvo estas do plej ofte nur memori kaj ripeti esprimojn jam multfoje aŭditajn aŭ legitajn aŭ uzitajn de ni mem.

Nun ni esploru, kio fariĝas, kiam ni parolas aŭ skribas ne nacilingve sed esperantlingve; kompreneble ni ekzamenos nur la okazon, kiam ni volas esprimi iom nevulgarajn, delikatajn, malsimplajn, artistajn pensojn.

Tiam la afero ŝanĝiĝas, ĉar la kondiĉoj de la Esperanta lingvo ne estas tute la samaj, kiel la kondiĉoj de la naciaj lingvoj. Tiuj ĉi lingvoj vivas jam de longa tempo, ili estas uzitaj kaj ĉizitaj de multaj diversaj spiritoj, ili estas dum multaj jaroj, eĉ jarcentoj, pliriĉigitaj, plifleksebligataj kaj ĉiumaniere pliperfektigitaj; ili posedas multspecan, malmankan, sufiĉegan esprimilaron. Male, la vivo de Esperanto ne estas ankoraŭ longa; kvazaŭ junulo, ĝi ne havis tempon por akiri multflankan sperton; ĝi ne renkontis ankoraŭ okazon por esprimi multajn ideojn kiuj tamen estas nek tre subtilaj nek tre neordinaraj. La mirinda riĉeco de Esperanto ne estas ankoraŭ efektiva realiginta riĉeco same kiel tiu de la naciaj lingvoj; ĝi estas nur kapableco, nur pura ebleco, nur esperata riĉeco, kvazaŭ la terkarbo, kiu kuŝas en ia apenaŭ ekspluatita minejo.

Aliflanke Esperanto ne estas, almenaŭ ĝenerale kaj ordinare, hejma lingvo, sed nur helpa lingvo; tio signifas, ke ĉiu, eĉ plej fervora Esperantisto, ne uzas konstante la Esperantan lingvon, sed uzas ĝin nur okaze, malofte intermite, iam kaj iam. Kompare je nia hejma lingvo, ni ĉiuj tre malmulte aŭdis kaj tre malmulte legis Esperantan lingvon; konsekvence ni ne povis kolekti tre vastan kaj plenan aron da esprimoj. Multaj bonegaj esprimoj eble estas jam eltrovitaj kaj elpensitaj de iu Esperantista verkinto, sed, ĉar ni ne konas la verkon de tiu aŭtoro, ni devas, por esprimi la samajn ideojn, kiujn li bonege esprimis, elpensi kaj konstrui mem propran, eble malpli bonan esprimon, anstataŭ simple memori kaj senpene ripeti la jam uzitan, sed de ni nekonatan esprimon. Revenante al la antaŭa komparo, ni do povus diri: se ni volas vesti esperantlingve nian penson, ni ne trovas ĉe la vestovendisto tre riĉan aron da antaŭe konfekciitaj vestaĵoj. Plie, la komizo, tio signifas nian scion kaj konon pri la lingvo, ofte ne estas tre lerta por trovi en la kolekto la veston kiu konvenus al ni. Multfoje la ĝusta konvena vesto ekzistas en la magazeno, sed oni ne montras ĝin al ni. Ni do mendas speciale almezuritan veston. Sed, kelkfoje, la vestotranĉisto, tio signifas nian kutimiĝon kaj sperton pri la praktiko de la lingvo, estas tiom mallerta, kiom la komizo, tiamaniere, ke la vesto estas fuŝita kaj nia penso tre malbone vestita.

Tamen tiu farmaniero, mi volas diri: la farado de nova vesto, la elpenso kaj konstruo de nova esprimo, eble ne estas la plej ofte uzata de ni procedo.

Efektive, ankaŭ la psikologian kampon regas la leĝo de la pli malgranda peno, kiu estas la spirita transkribado de la leĝo pri inercio, reganta la materian mondon. Nia spirito estas nature malpenema; ĝi ĉiam inklinas al la plej facila faro, al la faro jam farita kaj kutima; ĝi prefere iras la jam iritan vojon; ĝi plivolonte malsuprenglitas la jam malsuprenglititan deklivon, same, kiel la pluvo laŭfluas la jam antaŭe sulkitan sulkon.

Nu, ĉar plej ofte la ideojn, kiujn ni deziras esprimi Esperantlingve, ni estas jam esprimintaj en nia hejma, kutima lingvo, tial, malgraŭ la ekstrema kaj nekredibla facileco de la Esperantlingva kreado kaj formado de esprimiloj, la antaŭekonita kaj antaŭepreta hejmlingva esprimo, liverita de nia memoro, ordinare prezentiĝas pli facile al nia spirito kaj pli baldaŭ antaŭenpuŝiĝas, ol la kreata esperantlingva esprimo, kaj ni simple poste, sed rapidege kaj unumomente, tradukas esperanten tiun nacilingvan esprimon.

Tiu ĉi malrekta vojo kaj pera farmaniero estas tiom pli komuna kaj ordinara, ĉar ĉiuj ideoj estas nature disflugigemaj kaj disfandiĝemaj kaj povas nur tre mallongatempe kaj malfacile konserviĝi kaj teniĝi, se ili ne estas subtenataj de iu signo aŭ esprimilo. Estas do tute kompreneble, ke nia spirito, se la esperantlingva esprimo de sia penso ne tuj prezentiĝas, devas, por ne perdi tiun forkureman penson, al kroĉi kaj alfirmigi ĝin al la unua preta signo, tio estas al iu kutima aŭ konita hejmlingva esprimo.

Mi memoras iun ŝercan diron, kiun iam miaj kamaradoj kaj mi, kiam ni estis studentoj en la Supera Normala Lernejo, plezure ripetis pri iu eminenta profesoro, Sro Henriko Weil. Sro Weil estis naskiĝinta Germano kaj naciangiĝinta Franco longe antaŭ la Delbrück'a leĝo; li instruis pri greka lingvo kaj literaturo kaj li sendispute estis unu el la dek aŭ eĉ eble nur kvin aŭ ses homoj, kiuj en tuĉa homaro konas funde la grekan lingvon. Li skribe verkis tre bone, tre klare kaj tre elegante en franca lingvo, sed buŝe kiam li improviziis, li parolis ja tre fluan kaj facilan sed iom malklaran, neordinaran, eĉ strangan francan lingvaĵon. Ni do kutimis diri: «La Maljunulo (tio estis la propra alnomo, kiun ni petole donis al Sro Weil), la Maljunulo pensas germane, tradukas greke kaj parolas france».

Tiu ŝerco taŭge reliefigas la rapidegecon de la interna traduka procedo, pri kiu mi parolas, kaj mi opinias, ke ni ĉiuj ofte faras la samon, kiel la priparolita sciencoplena profesoro, kaj en multaj okazoj nur kopias kaj laŭvorte tradukas hejmlingvan esprimon, firme tamen kaj sincere kredante, ke ni esprimas senpere kaj rekte nian penson en Esperanto. Ni tradukas laŭvorte, ĉar laŭvorta traduko estas multe pli facila kaj senpena ol laŭpensa traduko, kaj efektive tia laŭvorta traduko fariĝas tiel rapide kaj subite, ke ni apenaŭ konscias ĝin. Ni murmuras ja interne la nacilingvan esprimon, sed la esperantlingva laŭvorta traduko alkuras tiel facile kaj serveme, ĝi surkovras kaj supersonas tiel momente kaj subite la nacilingvan esprimon, ke nia konscio aŭdas nur la Esperantan postan voĉon kaj tute ne atentis la antaŭan mallaŭtan kaj unumomentan hejmlingvan murmureton.

Iu alia kaŭzo, pro kiu ni kutime ne rimarkas la nacilingvan perilon estas, ke tre ofte ni pensas iun parton de ia frazo Esperantlingve kaj alian parton de la sama frazo nacilingve. Observu atente, dum vi parolas kaj kredas pensi per Esperanto, kaj vi certe rimarkos, ke intermite kelkaj Esperantaj vortoj aŭ esprimoj, kiuj unuavide ŝajnas senpere kunligitaj kun via penso, kvazaŭ ĝia natura kaj propra vesto, estas nur anstataŭa kaj maltaŭga kovrilo. Sub la esperantlingva ekstera tego vi retrovos, se vi iom atentos, la patrolingvan esprimon, kiu enkorpigis vian naskiĝantan ideon tuj de ĝia apero, sed estis subite surkovrita kaj kaŝita de la Esperanta esprimo.

Kelkaj el vi certe aŭdis pri la ĉarmaj kaj admirindaj esperantlingvaj paroladetoj, per kiuj iam, en la Sorbonaj vendredaj kunvenoj, nia senkompara propagandisto, Carlo Bourlet, kies morto estas neriparebla perdo por nia afero, regalis la Parizan Esperantistaron. Neniu certe kapablus pli facile kaj pli flue, pli elegante kaj pli firme paroli en Esperanto ol li parolis. Bourlet estis plene konvinkita, ke, duu li parolas esperantlingve, li ankaŭ konstante pensas per Esperanto. Tamen pli ol unu fojon mi diris al li: «Ci kredas pensi rekte en Esperanto, sed ci, almenaŭ parte, eraras. Estas sendube ke, kiam ci parolas Esperante, ci ofte pensas rekte per Esperanto; tamen, parolante Esperante, kelkfoje, dum kelkaj apenaŭ rimarkeblaj momentetoj, ci fakte pensas france aŭ iafoje germane (ĉar Bourlet scipovis la germanan lingvon preskaŭ tiel bone, kiel la francan), kaj ci rapide, preskaŭ senkonscie tradukas Esperanten la francan aŭ germanan esprimon». Mi tion diris, ĉar mi estis rimarkinta, ke iam kaj iam Bourlet uzis esprimojn, kiuj estis funde kaj esence francaj aŭ germanaj, tute nekompreneblaj aŭ almenaŭ malfacile kompreneblaj por iu nefranclingva aŭ negermanlingva esperantisto, tiamaniere, ke, se nur oni sufiĉe atentis, oni tradistingis tra la esperantlingva vualo la malantaŭan francan aŭ germanan esprimon, kvazaŭ oni povas travidi tra delikata maldika tulo la suban dikan kaj fortikan ŝtofon, kiu konsistigas la veran veston.

Okazas do iom ofte, eĉ ĉe la plej lertaj kaj kleraj esperantistoj, ke ili fakte, almenaŭ parte kaj intermite, pensas pere de sia patra aŭ de ia alia kutima lingvo tiam, kiam ili kredas pensi rekte en Esperanto. Sed, ĉar tiu spirita faro estas tre rapida, ili ne rimarkas ĝin kaj ekvidas nur ĝian finan rezultaton. Tiu iluzio estas multe pli ofta kaj pli facila kun Esperanta lingvo ol kun iu ajn alia lingvo pro la ega facileco de Esperanto. La Esperantlingva esprimo, vokita de la nacilingva esprimo, aperas tiel subite, kvazaŭ obeema kaj lerta servisto, kaj survestas ĝin tiel rapide, ke ni havas apenaŭ tempon por ekvidi tiun ĉi suban esprimon kaj vidas nur la Esperantan surkovrilon.

Tiamaniere okazas, ke multaj esperantistaj verkantoj senintence fuŝas Esperanton, enkondukante en ĝin nacilingvajn vortojn aŭ esprimojn, kiuj estas kompreneblaj por iliaj samlingvanoj, sed tute ne estas Esperantlingve, tio estas internacie kompreneblaj. Ili al kutimiĝas uzadi erarajn, malkorek-

tajn kaj kontraŭlogikajn esprimojn, aŭ esprimojn laŭvorte sklaveme pruntitajn el ia nacia lingvo, kiuj havas en Esperanto signifon tute malsaman je tiu, kiun la verkanto intencas esprimi, aŭ kiuj eĉ estas Esperantlingve absolute sensencaj kaj senenhavaj, kvazaŭ trompa ĉifonfiguro, kiu ŝajnas kovri iun vivan korpon, sed enhavas nur venton kaj neniecon. Tion farante, tiuj verkantoj difektas kaj grave malutilas Esperanton, ĉar la Esperantistoj same, kiel ĉiuj homoj, estas imitemaj kaj inklinas ripeti sendistinge kaj senkritike tion, kion ili aŭdis aŭ legis, donante al malbonaj esprimoj tute egale, kiel al bonaj kaj taŭgaj, forton kaj daŭran vivpovon.

Mi ĵus legis en ia stenografia revuo: «Nur skribante malrapide kaj zorge oni povas plej baldaŭ akiri la kapablon por skribi rapide». Tiu ĉi konsilo estas aplikebla ne nur al stenografio, sed ankaŭ al ĉiu ajn lernado kaj precipe al la verkado. Lernanto havas neniun influon sur la lingvon, sed verkanto, publikiginte iun verkon, neeviteble influas siajn legantojn. Sekve li sur sin prenas gravan prirespondecon, kiu naskas severan devon: La nepra devo de ĉiu verkanto estas, ke li konvinkigu, ke oni ne povas scii tion, kion oni ne lernis, ke li do multe lernu, multe studu, multe penu por ĝuste kaj plene koniĝi la lingvon, kiun li uzas, ke li atente legu la aŭtoritatajn aŭtorojn kaj precipe Zamenhofon, ke li ofte petu konsilojn de kompetentaj personoj, ke li konstante, pacience kaj ripete konsultu la bonajn gramatikajn kaj vortarajn librojn, ĉar same, kiel oni ĉerpas akvon el la fonto, oni plej oportune ĉerpas sciigojn el la provizejoj, kie ili troviĝas, tio estas el la kompilaĵoj kiuj resumas kaj densigas multajn legaĵojn kaj spertaĵojn. Por rapide kaj senpene vojaĝi ni uzas fervojojn kaj aŭtomobilojn; sammaniere ni ne devas forgesi, ke ni disponas por lernado kaj verkado oportunajn tempoŝparigilojn, penevitigilojn kaj ankaŭ pekevitigilojn.

Ekzercigante je tradukado aŭ verkado, ni precipe gardu nin kontraŭ la senkonscia erara opinio, ke unu vorto el ia lingvo respondas ĝuste kaj plene al unu vorto el alia lingvo same, kiel iu geometria figuro povas ĝuste surkovri alian samforman kaj sammezuran figuron. Tiajn ekzakte kaj plene interrespondajn vortojn oni certe povus citi tre malmultajn.

La antikva Dia parolo: «En doloro vi naskados», estas egale vera en la spiritaj kaj intelektaj, kiel en la korpaj kaj fiziologiaj aferoj. Tradukante ĝin moderne, mi diros simple: «Nenion valoran oni faras sen iom da peno; nur la penado meritas kaj produktas bonan frukton kaj indan rezultaton».

PROF. EMILE GROSJEAN-MAUPIN

Multaj aplaŭdoj kaj aprobaj voĉoj salutis la finon de la legado de la interesa kaj bela parolado de Prof. Grosjean-Maupin. Poste S-ro Dalmaŭ diris katalunlingve kelkajn elokventajn frazojn pri la Esperantistaj Floraj Ludoj, post kio la Urbestro prononcis la kutiman frazon «La Festo estas finita». Ekludis denove

la muzikistaro, sonis ree longa aplaŭdado, dum la Reĝino je l' brako de la reprezentanto de la ĉefa laŭreato, malsupreniris la estradon, sekvate de la Ama Kortego kiun akompanis la Aŭtoritatuloj kaj distingindaj samideanoj.

Ekstere ili supreniris al la aŭtomobiloj kiuj vice atendis ilin, kaj ilin kondukis, post traveturado sur la promenejo de la urbo, al la hotelo kie okazis tuj poste la Oficiala Festeno.

OFICIALA FESTENO

Ĝi okazis en granda manĝoĉambro de la Hotelo S. Domingo, konvene kaj tre lukse ornamita. Sidis ĉe la prezida tablo la Reĝino F-ino Paquita Cots, akompanata de la Urbestro S-ro Suaña kaj la reprezentanto de la laŭreato poeto Julio Baghy, ĉiuj ĉarmaj Korteganinoj kaj S-ro Segrelles, Juĝisto, S-ro Albagés, prezidanto de la O. K., S-ro Amades, prezidanto de K. E. F., S-ro Pujadas, prezidanto de la Gazetara Asocio, kaj aliaj. Inter la 140 ĉeestantoj troviĝis multaj belaj esperantistinoj el Manresa Terrassa, Barcelona, Girona, Sabadell, kiuj ankaŭ ĉarmigis la festenon. La menuo estis, laŭ bele presita karto: Almanĝaĵoj, Ovoj Aŭroro, Bovidaĵo kun legomoj, Fiŝo kun saŭco, Rostita kokido, Glaciaĵo, Biskvitoj, Fruktoj laŭtempaj, Vinoj, Ĉampano, Kafo, Tabako. Ĉe la ĉampano, tostis plej entuziasme la Urbestro S-ro Suaña, S-ro Grau nome de S-ro Baghy, Juĝisto S-ro Segrelles, S-ro Albagés, S-ro Amades, S-ro Pujadas, F-ino Briggs, S-ro Maynar, S-ro Isnard, S-ro Solà, Pastro Casanovas, S-ro Chaler, kaj aliaj. La ĉarma Reĝino F-ino Cots diris ankaŭ dankan vorton. La raportanto rezignas raporti pri la abunda elokventeco elverŝita dum la gaja festeno. Ĝi estas vere nepriskribebbla.

FERMA KUNSIDO

Je la 6ª vespere ĝi komenciĝis. Oni elektis por la Direkta Komitato S-rojn Amades (Prezidanto), Soler, Guardiet, Claramunt, Zanón, Rossell, Gili, Barber, Bolós, Montserrat kaj Grau. Oni proponis kelkajn urbojn por la venonta Kongreso, sed fine oni lasis la elekton al la Komitato. Dank' al la entuziasmo de S-ro Jacinto Comella, ni povas nun jam anonci ke nia venonta

Kongreso okazos en Vich, dum la unuaj tagoj de Junio 1924, kaj ĝi estos inda je tiu de Manresa. Lasta decido estis danki la urbon pro ĝia favora akcepto.

SARDANOJ KAJ POPOLAJ DANCOJ

Ĉe «Centre de Dependents», post la vespermanĝo, okazis festo dediĉata al la Kongresanoj, dum kiu la «Esbart Dançaire Manresà», dancis kelkajn popolajn baletojn. Ankaŭ oni dancis katalunajn «sardanojn»; unu el ili, «Bela Espero», speciale dediĉita de ĝia aŭtoro S-ro F. Joanola al la kongresanoj, havis grandan sukceson kaj meritis ĉies gratulojn.

M A R D O , 3

POSTKONGRESAJ EKSURSOJ

Tri ekskursoj okazis: al la monto de salo kaj kastelo el Cardona; al la fama monto Montserrat; al la romarta monaĥejo de Sant Benet de Bages. La plej ĉeestata estis tiu al Cardona, kie oni faris komunan tagmanĝon. Je la reveno en Manresa, la kongresanoj estis adiaŭtataj de la afablaj Manresanoj, kies servemon kaj malavarecon ni ĉiam rememoros.

Tiu ĉi rapide farita raporto estas nur skizo, pala pentraĵo pri la sukceso de nia X^a Kongreso. Cetere, ĝi estos kompletigata en nia proksima numero per la interesaj artikoloj: «Kio plej impresis min en Katalunujo?» de Louise Briggs, kaj «Impresoj de Kongreso» de Henri Isnard.

LA APERO DE LA NUNA NUMERO ESTAS PROKRASTITA PRO LA GRAVA BARCELONA STRIKO DE LA TRANSPORTOJ.

Clau Esperanto

(KATALUNA ŜLOSILO)

reeditada per la F. C. d'E.

Conté la gramàtica i vocabulari, amb text de propaganda a la coberta, relatiu als darrers progressos de la llengua internacional.

Preu: 10 cèntims

100 exemplars: 6 ptes.

Literatura Mondo

Monata gazeto, ilustrita, grand-formata, almenaŭ 20-paĝa.

Interesa enhavo kaj bonega stilo. Originalaj esperantaj verkoj kaj tradukoj el ĉiuj lingvoj.

JARABONO : 12 PESETOJ

K. E. F. akceptas abonojn

Andrássy-ut, 81.

BUDAPEST

Th. Cart

Kolekto de la Akademio

VORTARO

de la oficialaj radikoj

DE ESPERANTO

kun Antaŭparolo, la Fundamento kaj listo de la ĉefaj landnomoj

PREZO : 1 franko

Ĉiu esperantisto aĉetu ĝin!

Esperantista Centra Librejo

51, RUE DE CLICHY

PARIS

CURS PRÀCTIC DE LA LLENGUA

ESPERANTO

PER FREDERIC PUJULÀ I VALLÈS,

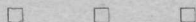
amb les regles gramaticals, exercicis en Esperanto i en Català, i vocabulari Català - Esperanto.

SEGONA EDICIÓ

PREU: 0'75 PTES.

Federació Catalana d'Esperantistes

CARME, 30 - BARCELONA

23 GRUPS ADHERITS I 500 MEMBRES INDIVIDUALS

Aquesta entitat, fundada poc després del V Congrés Esperantista Universal a Barcelona, en 1909, amb l'objecte (Art. 2.^{on} dels Estatuts) *d'unir tots els esperantistes de terres de llengua catalana per a la divulgació i propaganda de l'Esperanto*,

CELEBRA anyalment, amb motiu de la seva reunió general, brillants Congressos Esperantistes, portant-ne ja 10 de realitzats a Sabadell, Tarragona, Terrassa, Olot, Sant Feliu de Guíxols, Vilanova i Geltrú, Reus, Manlleu, Girona i Manresa.

ORGANITZA els Jocs Florals Internacionals que són celebrats simultàniament amb els nostres Congressos, contribuint així a l'enriquiment de la literatura esperantista.

PUBLICA com a orgue federatiu la revista mensual «Kataluna[Esperantisto]», gratis per als adherits, en la qual apareixen interessants informacions sobre el moviment esperantista mundial, ultra excel·lents traduccions de literatura catalana i treballs premiats en els esmentats «Jocs Florals Esperantistes».

EDITA, a mesura de les seves possibilitats, opuscles de propaganda i ensenyament de la llengua internacional.

COL·LABORA a la celebració d'actes de propaganda, com conferències, obertura de cursos, exposicions, visites, etc.

ATORGA títols de Professor d'Esperanto, segons condicions estatuïdes en el II Congrés a Tarragona, i d'acord amb els membres catalans del «Lingva Komitato».

CUIDA, en general, de coordinar els esforços dels adeptes de l'Esperanto a Catalunya, i

REPRESENTA la nostra nació davant la Organització Esperantista i en els Congressos Esperantistes Universals.

ADHERIU-VOS-HI!

QUOTA ANYAL: 5 PTES.